

MAGYAR NÉPLAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI KATHOLIKUS KÉPES HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON TIZENHAT OLDAL TERJEDELEMBEN.

Előfizetési ára a magyar birodalom-
ban és Ausztriában Szerkeszti BUDAY ALADÁR. A német birodalom államaiba egész évre 5 kor.
Egy évre 4 kor. félévre 2 kor. negyedévre 1 kor. A PÁZMÁNEUM irodalmi vállalat Európa egyéb államaiba és Amerikába
Egyes szám ára 8 fill, vidéken 10 fillér. BUDAPESTEN, VIII., Mária-utca 11. kiadása = egész évre 7 kor.
Hirdetések alku szerinti árban.

Augusztus 31 nap	Római naptár	Róm. evang.	Gör. kath. naptár	Gör. kath. evangelium	Nap		Nap hossza	C	Hold		Hold- vált. 26-án d.e. sz. ó. 2 p.
					kél	nyug.			kél	nyug.	
21 Vasárnap	Joak. olt.	Lukács	8 Emilián	Máté	4 47	6 45	13 58		0 25	0 25	Holdt. 26-án d.e. sz. ó. 2 p.
22 Hétfő	Timót vt.	(XVIII. 23—37)	9 Mátyás ap.	(19 r. 79 sz.)	49	43	54		1 17	1 17	
23 Kedd	Ben. Fülöp	Mikor	10 Lőrincz vt.	A gazdag	50	41	51		2 12	2 12	
24 Szerda	Bertalan ap.	Jézus	11 Euplusz	ifjúról, ki	51	39	48		3 10	3 10	
25 Csütörtök	Lajos kir.	tíz bél-	12 Aniezét	nem hagyja	53	38	45		4 8	4 8	
26 Péntek	Zephyrin	poklost	13 Maxim hv.	el az ő gaz-	55	36	41		5 8	5 8	
27 Szombat	Kal. Józsa. hv.	meggyógyit.	14 Mikeás pr.	dagságát.	56	34	38		6 8	6 8	

Országrendezés.

Nagyban és kicsinyben, ország dolgában, vagy a kis család életében nagy igazság marad, hogy könnyebb a szerzés, mint a megtartás. A hódításhoz erő, a foglaláshoz bátorság, a szerzéshez alkalom kell; a megtartáshoz pedig mind e három és még azonfelül: ész, szív, akarat, igazságosság, becsületes osztály és rettenthetetlenség.

Ezen erények birtokában tudott szent István királyunk azzá lenni, a mivé lett: Magyarország megalapítójává, országrendezővé, a szó szoros értelmében a magyarok első királyává.

A mit Árpád apánk meghódított, a mit a pusztaszeri országgyűlés elfoglalt és felosztott, a mit a nemzeti vitézség az ellenségtől megvédett, annak szent István király adta meg az országformát. Nemcsak magának szerzett koronát a pápától, hanem nemzetének. Nemcsak fejére tette a megáldott arany koronát, hanem nemzete szívére is tette. Az arany abronccsal nemcsak homlokát körítette, hanem a nemzet minden tagját annak keretébe szorította.

Egy egész nemzetet abba a kicsiny abroncsba?! No, igen. És épp az az ő mulhatatlan nagy érdeme, hogy a nemzet milliói tagja abban a szűk abroncsban magát jól érezte, annak keretében sokáig élni és fejlődni tudott.

Szentté kellett avatni azt a királyt, kiről a történetírók feljegyezték, hogy maga kezébe

vette a keresztet és ment téríteni a pogányok közé, koczára téve életét és királyi méltóságát. Szentté kellett avatni azt a királyt, ki az egyházi élet berendezésére annyit áldozott, ki a keresztényi erényekben olyan tündöklő példakép tudott lenni. Szentté kellett avatni azt a királyt, ki gyermekeit szentekké tudta nevelni.

De nem ezek az ő legnagyobb érdemei. A föld dicsét nem ezzel vívta ki. Hanem kivivta azzal, hogy tapintatos, bölcs rendezkedésével olyan erős bástyát emelt a kereszténység számára minden keletről jövő ellenség ellen, mint a minő a magyar volt azóta mai napig.

Ezeket látta meg benne az élesszemű római pápa. Akkor is, mikor koronát küldött neki, akkor is, mikor szentté avatta.

Méltán mondhatjuk: Ezeréves fennállásunkban legnagyobb érdeme szent István királynak van! És mindazok, kiknek szintén vannak érdemeik, ő köré sorakoznak.

Méltó tehát, hogy ünnepét, melyet nemzeti ünnepévé avatott a törvényhozás, a nemzetnek minden tagja, akár hive a római egyháznak, akár valamely felekezetnek, akár származott a vérbeli magyar népből, akár valamely idegen nemzetiségből, akár régen itt él a családja, akár csak minapában vándorolt be: szóval mindenki, a ki itt él és itt akar meghalni, szent István ünnepét nagy kegyelettel ülj meg, nagy fényvel ünnepelje, há-

zára nemzeti lobogót tüzzön ki, gyermekeit ünneplőbe öltöztesse, ő pedig a szent királyról nagy hálával emlékezzék!

És jól fog esni az az édes emlékezés a lefolyt multnak dicső napjairól... Kivált akkor, ha a jelen sivár képe is a szem elé tődül.

Mert örömtelen a magyar haza jelene, nagyon, nagyon örömtelen!

Mit apáink *nekünk* szereztek, abban ma idegenek dúslálkodnak.

Hova eleink *nekünk* raktak fészket, ott ma jövevények melegszenek.

Hol őseink *nekünk* terítették, ott ma idegenek lakmároznak!

Hol apáink *nekünk* just szereztek, ott ma jövevények törvénykeznek.

Hol mi ma megélést keresünk, ott hozzáférest is alig találunk.

Hol mi ma dolgozni akarunk, ott csak elutasítás a részünk.

Hol mi ma jogot keresünk, ott csak mellőzést tapasztalunk.

Léhaság, közöny, tulságos bizalom, olcsó nyugvás, keresztbefont kar, hideg szív, ezek szereztek nekünk ezt a mai disztelen állapotot... Nem az ellenfelünk volt nagyon erős, hanem mi voltunk nagyon gyengék! Nem az ellenfél volt oka az esésünknek, hanem mi magunk. Keserű önvád ez, de igazságos vallomás.

Vajjon lesz-e idő, alkalom, erő és kitarás valaha arra, hogy e szégyenletes jelent egy dicsőbb jövő váltsa fel?

Én azt mondom, hogy az idő és az alkalom ime itt is van már, az erő sem hiányzik a magyar karjából, csak az elszánás késik és a kitarás fog kissé hiányozni.

Szent István királyunk se egyedül rendezte az országot. Ekkora munkára egy ember nem elég, még akkor se, ha királyi palást takarja, ha korona disziti, ha hatalom pártfogolja. Ekkora munkához egy egész és egészséges nemzeti öntudat kellett. Az akkori nemzetben megvolt az!

A mai állapotok változtatásához is az kell. A nemzetnek mint egy egésznek kell talpára állania, hogy igazát visszavíjja, melyet idegenek tőle elvitattak.

Szervezkedni kell erre!

Nem kard, nem buzogány, nem dárda, nem is ágyu, még csak politikai gyűlések és választások se, hanem a mindent felölelő szakszerű munka adna szabadulást.

Megváltozott az idők szelleme, meg kell változtatni a fegyvereket is; a minő módon támad az ellenfél, olyan vagy annál jobb mó-

don kell ellene védekezni; kard csak kard ellen, nyil csak nyil ellen jó és ha a harci tusában döntő szerep jut a jobb fegyvernek, nincs az másképpen az élet tusájában se.

Ellenfeleink, az idegenek és jövevények a csalafintaság, a furfang, a tulkiabálás fegyvereit használták ellenünk. Mi ezektől jobban megriadtunk kelleténél. Így kerültünk alájuk.

Ma már elbizakodottak ők és nem is félnek attól, hogy valaha lerázzuk őket.

Ma nem is veszik használatba ezeket a fenti fegyvereket, ma egyszerűen csak dolgoznak abban az irányban, hogy megtarthassák, a mit eloroztak. Ezért kalnázkodnak, iparkodnak, szorgoskodnak. Ezért üzérkednek, munkálkodnak, serénykednek. Ezért kereskednek, fáradoznak, jönnek-mennek.

Ha nem használtuk az ő fegyvereiket, a régieket akkor, mikor azzal rémitgettek, ma ne térjünk rá vissza, hanem vegyük ma kezünkbe az ő mai fegyvereiket.

Dolgohoz lássunk! Iparkodjunk, kereskedjünk! Szorgosan és lankadhatatlanul hódítsuk el tőlük azokat a pályákat, melyeken ők oly könnyen boldogulnak, nekünk annyi kárt okoznak.

Az ujkori országrendezés abban fog állani, hogy a mi kenyér magyar földön megkereshető, azt mind magyar ember keresse meg, magyar ember hizzék meg azon. Nem kell azt gondolni, hogy a magyar csak földet művelni való, noha legnagyobb részt valóban azt üzi. De azt sem kell gondolni, hogy a mezei munkát okvetlen át kell adni másnak. Hiszen az országban mindinkább örvendetesen szaporodó szövetkezetek busásan tanusítják, hogy lehet a magyar ember egy személyben földes gazda és falusi boltos. Sőt ennél több is lehet.

Ilyen és ehhez hasonló országhódításra van szükség a huszadik században. Ilyen módon és egyébként kell ezt az országot újra a magyarság részére szervezni és rendezni.

Szent István király példája bizonyítja, hogy azt, a mi nincsen, meg lehet csinálni. Az ő példája azt is tanítja, hogy lehet egy népet egészen más életpályára szoktatni, mint a minőt addig üzött.

Igaz, hogy most sem király, sem más nagy ember nem áll ugy a nép élére, mint állott ő. Igaz, hogy a nagyok és hatalmasok ma nem állanak a nép oldalán, sőt ellentállanak a fejlődésének. De ez nem baj! A nép ma van olyan érett és olyan tanult, hogy ha felismerte a bajának okát, fel tudja ismerni a jobbulás utját is és egy-akarattal járni is tudja

azt. Sőt arra is elég kat szintén arra az

Ennek is szent alapját: gondoskod Hála tehát neki! Né osztályrészül, abbó derekasan.

Szövetkeze

Jövő hó első nap zeti nagygyűlés lesz B a művelt világ minde szakemberek, hogy eg szövetkezeti intézmény teni kell, hiányait, a m nyos kinövéseit, a mik a szövetkezeti eszme v ígérkező kongresszus zetek kiküldött ember juk látni a szegény e lelkü apostolait, ugm vábbá az egyszerű é gazdasági tudósokkal, ki akarják venni rész

Ez a nagygyűlés a közérdeklődést a sz lomnak be kell látnia gét és segítőkezet k Magyarország gazdas emelni iparkodnak. T tatkozzék senki részé nagy munkában segít vatásánál fogva köze mondani se kell, hog sorban csakis a legsz osztályt érdekl, a k

A jó ügy érdekl a hazánk földjén lez a mi nagytorku pol pedig minél nagyobb jelét a képviselők a szívükön viselik s h a választások idején a magyar közélet ve kely töredék jelentk ember, a ki a sok s tatott érdeklődést a zony szomorú jelens hogy a törvényhozó sok *semmittevés* utá *tálkodást* és bár tu szó, nem tartják ér tudásukat ez alkalo dektelenség szinte bert. Hiszen a vála

azt. Sőt arra is elég erős, hogy a hatalmasokat szintén arra az utra tereli, mely neki jó.

Ennek is szent István vetette meg az alapját: gondoskodván a közművelődésről. Hála tehát neki! Nekünk pedig a munka jutott osztályrészül, abból vegyük ki részünket derekasan.

Szövetkezeti nagygyűlés.

Jövő hó első napjaiban nemzetközi szövetkezeti nagygyűlés lesz Budapesten. Résztvesznek azon a művelt világ minden tájáról való szövetkezeti szakemberek, hogy egymás között megbeszéljék a szövetkezeti intézmények előnyeit, a miket fejleszteni kell, hiányait, a mik pótlásra várnak és hátrányos kinövéseit, a miket kiméretlenül le kell nyesni a szövetkezeti eszme viruló fájáról. A tanulságosnak ígérkező kongresszuson a magyarországi szövetkezetek kiküldött emberei is jelen lesznek. Együtt fogjuk látni a szegény embert, a szövetkezetek lángelkű apostolait, úgymint a tanítókat és papokat, továbbá az egyszerű értelmes földműveseket a közgazdasági tudósokkal, nagy urakkal, a kik szintén ki akarják venni részüket a nagy nemzeti munkából.

Ez a nagygyűlés remélhetőleg föl fogja kelteni a közérdeklődést a szövetkezetek iránt. A társadalomnak be kell látnia az ügynek országos jelentőségét és segítőkezet kell nyújtania azoknak, a kik Magyarország gazdasági és művelődési állapotát emelni iparkodnak. Tunya részvétlenség ne is mutatkozzék senki részéről, sőt mindenki igyekezzék a nagy munkában segédkezni, a ki állásánál vagy hivatalánál fogva közelebb áll a néphez. Mert azt tán mondani se kell, hogy a szövetkezetek kérdése első sorban csakis a legszegényebb, a legelhagyatottabb osztályt érdekli, a *köznépet*.

A jó ügy érdekében szerettük volna látni, hogy a hazánk földjén lezajló szövetkezeti nagygyűlésen a mi nagytoroku politikusaink is részt vesznek és pedig minél nagyobb számban. Csakis így adhatják jelét a képviselők annak, hogy a nép ügyét-baját szívükön viselik s hogy a polgárságért nem csupán a választások idején lelkesülnek. Azonban, fájdalom, a magyar közélet vezető férfiai közül elenyésző csekély töredék jelentkezett eddig: az a néhány száz ember, a ki a sok száz közül idáig is egyedül mutatott érdeklődést a szövetkezet ügye iránt. Ez bizony szomorú jelenség, ez bizony baj! Meglátszik, hogy a törvényhozó és egyéb közszereplő urak oly sok *semmittevés* után nagyon is áhítják az *édes lustalkodást* és bár tudják, hogy a nép érdekéről van szó, nem tartják érdemesnek, hogy tevékenységüket, tudásukat ez alkalommal érvényesítsék. Ez az érdektelenség szinte megdöbbenti a gondolkodó embert. Hiszen a választók zöme, azt lehet mondani,

napról-napra gyarapítja a szövetkezeti tábor erősségét s így ők teljes joggal meg is követelhetnék a képviselők vezetését, támogatását az új és szépen fejlődő gazdasági működés terén. Most volna nekik a legkinálkozóbb alkalom a szövetkezeti eszme átgondolására, mert a szeptember havi nagygyűlésen nagyesszű és tapasztalt szakemberek lesznek jelen, a kiktől mindig tanulhatnak a mélyen tisztelt honatyák.

Igy hát a mennyire örülünk, hogy a nemzetközi szövetkezeti kongresszus az idén Budapestet tiszteli meg, épp oly mértékben elszomorít az idáig tapasztalt részvétlenség. Ebből csak az tűnik ki, hogy a magyar közügyek irányító férfiai csak ott jelennek meg, a hol nagyhangu üres frázisokkal lehet hatást elérni s a hol egyik disztrakoma a másikat követi. Ellenben a hol dolgozni kell és megmutatni illik, hogy mit tudunk tenni a népért: önzetlenül, haszonlesés nélkül, ott a mi képviselőink nem láthatók. Ezt már évtizedek óta tapasztalhatjuk, de azért nem jut eszébe a népnek adandó alkalommal, hogy az urak eme sértő közönyét készpénzzel fizesse vissza. Főleg nem gondolunk erre a választások idején, a mikor pedig visszaadhatnánk a kölcsönt.

Akárhogy is van, a magyar nép önerejéből fogja megmutatni, hogy a szövetkezeti lobogó nem hull a sárba, ha ő akarja. A társadalmi együttérzés erősen áthatja a szövetkezetek egyszerű barátait s mindenki azt tartja közülök, hogy a kölcsönös segítség, a tisztességes munka és a keresztény felebaráti szeretet ezen a téren is megtermi hasznos gyümölcsét.

Ettől a reménytől áthatva, mindnyájan komoly érdeklődéssel várjuk a jelzett nagygyűlés eredményét, mely kétségtelven előre viszi majd az áldásos szövetkezeti ügyet.

POLITIKAI VILÁG.

Működik az adóprés.

A gazdák reményeit tönkre tette a nagy szárazság, széles Magyarország legnagyobb részében szalmát és szomorúságot arattak az emberek. Hanem azért a pénzügyminiszter mégis kiadta a szigorú rendeletét az adók behajtására és így az egyik nagy nyomorúság mellett ott lesz a másik is, a kérlelhetetlen szigorú adóprés. A pénzügyigazgatóságok már szigorú rendeletben utasították az alsóbb hivatalokat, hogy kerületeikben a törvény értelmében járjanak el, csak ott, hol teljes a nyomor s nincsen semmi vagyon, ott legyenek könyörületes szívvel. Szóval ott nem foglalnak, hol különben sincsen mit.

A főrendiház ülése.

Érdekes ülése volt szerdán a főrendiháznak. A méltóságos urak nem kevesebb, mint 56 ügyet intéztek el egy szuszra, közte a civillista főlemelését és az 1904-ik évi költségvetést.

Az egyedüli ellenzéki hangot Prónay Dezső báró adta meg. Mindjárt a civilizistánál erős magyar érzést árultak el szavai, a mikor azt követelte, hogy a kilenczszáz éves magyar koronát ne bujtassák el az újabb keletű osztrák császári korona mögé. A katonai alapítványi helyeknél megint csak Prónay fejtette ki azt, hogy a nemzetnek joga van magyar nyelven képezni ki ifjait; de a katonai intézetekben csak a látszat kedvéért tanítanak egy keveset magyarul.

Nagyobb vita volt a költségvetés tárgyalásánál. A felszólalók főleg a gazdasági kérdésekkel foglalkoztak. Széchenyi Imre gróf a vámközösség fentartása mellett tört pálczát. Azt állította, hogy az önálló vámterület káros volna a magyarsága nézve, mert ha ez létesül, akkor osztrák, cseh és morva iparosok fognak letelepedni a felsővidéken és elnyomják a magyarságot.

A következő beszéd — Ambrózy Béla báróé — szintén az osztrák érdekek malmára hajtotta a vizet.

E két főrenddel ismét Prónay Dezső vette fel a harcot és olyan politikát követelt, melynek jel-szava legyen, hogy: „Magyarország a magyaroké!”

A vita berekesztése után Tisza István az elhangzott beszédekre válaszolt. A gazdasági kérdéseknél előadta az ő ismeretes álláspontját, mert ez szerinte úgy a mezőgazdaság, mint az ipar érdekében van.

A főrendek aztán, Prónay kivételével, mindent megszavaztak.

A képviselőház ülése.

Pénteken délben a képviselőház rövid kis ülést tartott. Ez ülésben átvették a főrendház üzeneteit. Ugyancsak pénteken délután négy óraker összeült az országgyűlés egyeztető bizottsága, mely megvizsgálta, hogy a képviselőház által és a főrendház által hozott határozatok megegyeznek-e. Miután ezt megállapították, az összes törvényeket felterjesztették szentesítés végett a királyhoz.

Egyesületeink olvasó-asztala.

Minden katolikus egyesületnek, legyen bármilyen speciális célja is, egyik főfeladata a kath. öntudat, a katolikus önérték fejlesztése, erősítése, a katolikus eszmék fejlesztése, a katolikus világnézet megszilárdítása.

Mindezekhez a legközelebbi út a *katolikus sajtó, a katolikus irodalom támogatása, terjesztése.*

Katolikus egyesületünknek tehát, kivétel nélkül, egyik feladatát képezi, a katolikus sajtó támogatása, terjesztése.

A katolikus köröknek, olvasóegyesületeknek, ifjusági egyesületeknek, szóval a társadalmi egyesületeknek pedig éppen egyik rendeltetésük, céljuk, hogy tagjaikat lapokkal, folyóiratokkal lássák el, hogy rendes olvasó-szobát, olvasó-asztalt tartsanak tagjaik részére. Hiszen minden katolikus társadalmi egyesület kaszinói minőséggel bír, minden katolikus társadalmi egyesületnek alapszabályszerű célja a tagok „szellemi” érdekeinek előmozdítása.

Minden társadalmi egyesületnek szüksége van tehát lapokra, folyóiratokra.

Csak az a kérdés, minő lapokat járassanak egyesületeink?

Hát ebben a kérdésben a legelső elv az: hogy *semmiféle zsidó, szabadkőműves ujságot, lapot, folyóiratot nem szabad beengedni a katolikus egyesület falai közé.*

Ez feltétlenül parancsoló elv, melytől nem szabad semmiféle szempontból sem eltekintenünk.

Hiszen egész keresztény társadalmi akciónak legelső feladata, megtörni, ellensúlyozni a zsidó, a szabadkőműves sajtó hatalmát, a melynek befolyásolása, rágalma, hazudozása a legnagyobb akadálya a keresztény restauráció diadalának, a keresztény világnézet győzelmének. Hogy tehetnék tehát magukat tul ezen a kötelességen éppen katolikus egyesületeink, melyek éppen a katolikus, a keresztény társadalmi akció érdekében alakultak?

Aztán mi folyton mint első parancsot, mint első szükségletet emlegetjük, hirdetjük ezt az elvet: hogy ki a zsidó, a szabadkőműves sajtóval a családból, a családi szentélyekből. Hogyan adhatnának tehát az ellenkezőre példát éppen katolikus egyesületeink, melyeknek feladata példát mutatni a családi életre, irányítani, szabályozni a keresztény társadalmi életet?

Ne mondja tehát senki, hogy különösen a városokban, az uri osztály katolikus egyesületeiben szükség van minden napilapra, tekintet nélkül azok irányára, szellemére. Dehogy van, dehogy van! Sőt ellenkezőleg, nem szabad ezt megtennünk, akárhogy is követelné ezt egyik-másik tag. Hiszen ezzel büntöznénk el saját magunk ellen, ha a katolikus egyesületek pénzével segitenők, támogatnók a velünk ellenséges sajtót. Sőt egyenesen *bűnszerzővé* tenők katolikus egyesületeinket, mert mi magunk adnánk alkalmat sok tagnak arra, a ki különben ilyen lapokat sohasem olvas, hogy a katolikus egyesületben jusson hozzá ilyen zsidó-szabadkőműves ujsághoz és szivja magába azok kártékony szellemét.

Katolikus ember katolikus egyesületben nem fog kivánni olvasni egyházgyalázó, egyházat, vallást támadó ujságokat. A ki pedig kíván, azt vagy meg tudom győzni ennek helytelenségéről; vagy nem fogom meggyőzni, de akkor nem is odavaló ur az, hanem inkább báránybőrbe öltözött farkas, ki a mélyt ott a tüzhelynél akarja terjeszteni.

Azért tehát bátran ki merem mondani, hogy a mely katolikus egyesület olvasó-asztalán a pro forma odatett „Magyar Állam”, „Magyar Néplap” s más katolikus lap mellett ott diszeleg a „Pesti Hírlap”, a „Budapesti Napló” s más zsidó-lap, ott bizony baj van. Baj van vagy a vezetésben, vagy a tagokban, vagy a szellemben — de a baj meg van.

Az ilyen egyleti helyiségeket jó lesz mielőbb egy kicsit — kifüstölni!

Természetesen, a falusi olvasóköröknek kevesebb lapra van szükségük, mint a városi nagyobb egyesületeknek.

Faluhelyen a napilapok közül elégséges az „Uj Lap”, mely különösen a nép számára készül, s mely teljesen kielégíti a nép igényeit.

A hetilapok közül a „Magyar Néplap”, a „Magyar Földmívelő” való a falusi katolikus egyesületek olvasó-asztalára s egy gazdasági ujság, meg igen jó népünk számára egy hitbuzgalmi lap is, minő pl. a „Páduai Szent Antal Lapja”, a vallásos érzelmeik erősítésére.

A mennyire lehetséges, katolikus egyesületeinknek a katolikus folyóiratokat is támogatniuk kell. A külföldi lapok, folyóiratok közül természetesen szintén csak a katolikus szelleműeket fogjuk megren-

delni. De itt már gazdálkodni kellünk.

Jótékony, karitatív ugyan a lapok tartása, de tenek, ha a *hitbuzgalmi* f...

Ezekből tarthatnak felelős gyűléseiken, kiadhatják a nap s mindenekfölött társadalmi irodalmat, melynek kötelességünk lenne.

A lapok megrendelését jegyezzük meg:

Az előfizetéseket lealább félévénként eszközöljék. Így kevesebb a munka és postaköltség.

Katolikus lapokat soha sem rendeljünk könyvkereskedői uton. A könyvkereskedők az előfizetési pénzt 40%-ot vonnak le magukra. A katolikus sajtó pedig számú előfizetői mellett győny rá van erre a 40% utalva.

Ajánljuk e sorokat egyesületeink figyelmébe!

Tűzoltó-kiállítás

Vasárnap délelőtt nemzetközi tűzoltó-kongresszusal kapcsolatban megrendült Budapesten a tűzoltó-kiállítás. Az ünnepi alkalomra nagy számu díszes közönség gyűlt egybe a vidékről és a fővárosból. Ott voltak valamennyien a magyar tűzoltóvezérférfiai Széchenyi Vilmos gróf országgyűlési képviselő elnöklete alatt.

A megnyitási ünnepségen a szövetségi elnök nagy vonásokban vázolta a kiállítás célját, a melyet az idején rettentően sok tüzvész kövönösen szükségessé tesz. A kiállítás látogatói meggyőződhetnek arról, hogy a tűzoltószekerekért és egyéb szerelésért nem kell többet külföldre menni, mert az összes szükségletek megszerzésétők már a hazában.

A tűzoltó-kiállítás támogatását tesz arról, hogy a magyar ipar teljesen senyvép és semmiben maradjon el a múlt Nyugat-Éropa ipara mögött. Husz ny forint értékű magyar vagyonpusztít el évente a tűzveszélyes zeti hivatást teljesít a tűzoltó-szövetség, ha ennel

delni. De itt már gazdag választék áll rendelkezésünkre.

Jótékony, karitatív egyesületeinknek nem cselja ugyan a lapok tartása, de mégis kötelességet teljesítenek, ha a *hitbuzgalmi folyóiratokat* támogatják.

Ezekből tarthatnak felolvasást összejöveteleiken, gyűléseiken, kiadhatják a füzeteket olvasásra tagjaiknak s mindenekfölött támogatják a magyar hitbuzgalmi irodalmat, melynek színvonalát emelni bizony kötelességünk lenne.

A lapok megrendelésére nézve a következőket jegyezzük meg:

Az előfizetéseket legjobb évenként, vagy legalább fél évenként eszközölni. Így kevesebb a munka és a postaköltség.

Katholikus lapokat sohasem rendeljünk könyvkereskedői uton. A könyvkereskedők az előfizetési pénzből 40%-ot vonnak le maguknak. A katolikus sajtó pedig kis számú előfizető mellett nagyon rá van erre a 40%-ra utalva.

Ajánljuk e sorokat egyesületeink figyelmébe!

Tüzoltó-kiállítás.

Vasárnap délelőtt a nemzetközi tűzoltó-kongresszusal kapcsolatban megnyílt Budapesten a tűzoltó-kiállítás. Az ünnepi alkalomra nagyszámú díszes közönség gyűlt egybe a vidékről és a fővárosból. Ott voltak valamenynyien a magyar tűzoltóság vezérférfiai Széchenyi Viktor gróf országgyűlési képviselő elnöklete alatt.

A megnyitási ünnepen a szövetségi elnök nagy vonásokban vázolta a kiállítás célját, a melyet az idén a rettenetes sok tüzvész különösen szükségessé tesz. A kiállítás látogatói meggyőződhetnek arról, hogy tűzoltószerelésért és egyéb felszerelésért nem kell többé a külföldre menni, mert az összes szükségletek megszerezhetők már a hazában.

A tűzoltó-kiállítás tanúságot tesz arról, hogy a magyar ipar teljesen versenyképes és semmiben sem marad el a művelt Nyugat ipara mögött. *Husz millió forint értékű magyar vagyont pusztít el évente a tűz s nemzeti hivatást teljesít a tűzoltó-szövetség, ha ennek a*

tűzkárnak csak ezredrészét téríti is meg a magyar ipar támogatásával. A kiállítás a városi Iparcsarnok hosszú főhomlokzatának tágas termeiben van. A kaputól balra eső teremben pálmák közt áll a mellszobra József királyi hercegnek, a magyar tűzoltók fővédőjének, továbbá ott a szobra Széchenyi István grófnak, meg a két tűzoltó-Széchenyinek, Odön basának, a konstantinápolyi tűzország fejének és Viktor grófnak, a magyar tűzoltók vezérének. Szép mintázata van még ebben a szobában Holló Barnabás szobrásznak: égő házból alélt fiatal nőt hoz le a karján az életmentő tűzoltó. Ebben a teremben van a kiállítás muzeumi része, sok min-

Asztrik püspök átadja szent Istvánnak a Rómából hozott koronát.

denféle tüzoltó-kocsi, szivattyu, mind a régi időből való, legnagyobb részük falusi faalkotmány.

A jobboldali teremben különböző csoportokban, mintegy ötven-hatvan magyar és külföldi cég kiállításában látható különféle tololétra, a legmagasabb akár tizemeletes ház tetejéig is kinyújtható. Láncozott kut, a mely arra való, hogy a falusi kutból gyorsan és bőségesen merítsék a vizet. Százféle szivattyu; egy karra való, két karra való, gyalogosan tolható és kocsin szállítandó, amerikai gőzszivattyu és a legmodernebb, az automobil-szivattyu. Tömlők mindenféle vastagságban, van olyan is, mely hatsugárra osztja a vizet. Sokfajta rézcsap, a legujabbnak négy öntözőszája van s egy csavarintással szükség szerint alkalmazható, a vizet messzebbre lövelő vékony, vagy a közelebb, de bővebben öntöző vastagabb nyílás. Nagy bőrlárva, a szem helyén kis ablakkal s hátul oxigénfejlesztő-készülékkel; nagy füstben ölti ezt a fejére a tüzoltó s egy óráig képes az oxigénfejlesztő gépből lélekezni. Csákány, villa, kézilámpás, villamos esengetyü, tüzjelző, ellenőrző-óra, acéltengelyek, viaszkos vászonból való vitzartó és ugyanilyen vödrök következnek sorra.

A különböző vizálló szerek közt van: ponyva, köpenyeg, bőrruha és több egyéb hasonló portéka. Tüzálló szerek is vannak: elektro-üveg, csement, impregnált parafa fődélnek és falak bevonására, szikrafogó tetőponyva és ugyanilyen tüzoltóruha, robbanástól mentes lőpor-kamra és ugyancsak robbanás ellen biztosító, ujszerkezetű pléhedények benzín, spiritusz, petróleum számára.

Sok a kiállított mentőeszköz is: önmentő-készülék, a melylyel ki-kí maga leereszkehetnek a legmagasabb emelet ablakából is; nagy vízes zsák, a melyben a tüzoltó bocsátja le a megmentett embert; mentő-tömlő, a mely husz-huszonöt méter hosszú s a beledugott embert az emeletről lecsusztatják a földre; továbbá mindenféle apró mentőszer, kötő-szer, hordozó-ágy. Érdekes újítás a mentőkészülékek közt az a nagy, negyven méter hosszú és széles mentőponyva, a melynek külön szállítószekere van s ugyanezen a szekéren feszítik is ki az égő ház előtt, úgy, hogy szinte lehetetlen a leugró embernek meléje esni.

Külön fülkében van a Budapesti Önkéntes Tüzoltótestület kiállítása. Szaktanfolyamának sokféle iskolaszere látható itt, az egész világ minden ujtásának kicsinyben való bemutatásával. Ezernyi trombita, sip, dob, sisak, sipka, teljes uniformis, mindennemű egyenruha-szer, vég posztó, tisztító-szer, kenőcs, szarvasbőr, lőszerszám s tengernyi felsorolhatatlan apróság van még fölhalmozva. A közönséget hasznosságában legközvetlenebbül érdeklő újítás a Minimax nevű kicsiny készülék, a melylyel hihetetlen gyorsasággal és biztossággal lehet a lángban álló szobában a tüzet eloltani. Sok fénykép, mindenféle tüzoltói gyakorlat és ünnepség megörökítése, meg a különböző tüzoltó-testület zászlajai díszítik a falat. Nagyon szép kézimunka az aranyból himzett nagy tüzoltó-czimer, a mely Herz Emma asszony himzése. A fényképek közt érdekesek azok, a melyek a Párisi Aruház égését ábrázolják.

A kiállítás az egész héten nyitva volt. A kongresszus külföldi tagja is megtekintették a kiállítást.

Kérünk czimeket, a hová mutatványszámot érdemes küldeni.

TÁRCZA.

Szent István.

(Aug. 20)

Nevedet ünnepli ez a magyar nemzet,

— A ki szép hazánknak szent koronát szerzett —

Hozzád száll az égbe népünk hő imája

Magyarország első, koronás királya.

Őrizője voltál a keresztény hitnek,

Földaltd oltárát pogány eleinknek.

Mű királyunk voltál, néped atyja, őre,

S áldás szállt fejedre, a koronás főre.

Hogyha utódaid úgy követnek téged,

Néped boldogsága nem ért volna véget:

Hogyha alkotmányod megbecsülték volna,

Sosem borul ármány, rut viszály a honra.

Méj, ha nekünk még sok oly királyunk lesz itt,

Minek a nép üdve, sorsa szíven fekszik,

Akkor virrad ismét hazánk boldogságra

S fennen ragyog István ősi koronája.

A nemzet ünnepe.

Augusztus huszadikát nemcsak a katolikus egyház ünnepli, mint egyik kiváló szentjének ünnepét, de megüli a magyar nemzet is, mert első koronás királyában, Szent Istvánban, a keresztény Magyarország megalapítóját látja. Szent István napja tehát egyszersmind legnagyobb nemzeti ünnepünk, melyet méltóképpen tartozik minden magyar ember ünnepelni.

Magyarország első nagy királya a krónikák szerint 970-ik év körül született Esztergomban. Pogánykorabeli neve *Vajk* volt, de mint serdülő ifjú, úgy ő, mint szülői: Géza vezér és Sarolta, továbbá Mihály nevű nagybátyja, fölverték a keresztiséget. Akkortáiban Magyarországon járt és buzgón térített *Adalbert* prágai püspök, kit később szintén fölvert az anyaszentegyház szentjei sorába. Szent Adalbert ismertette meg az ifjú Vajkkal a keresztény tanokat és később ő maga keresztelte meg, a mikor is Vajk fölcserelte pogány nevét *István* névvel. E néven tette magát örök időkre emlékezetessé a legelső és legnagyobb magyar király, mint országrendező és mint a kereszténységnek lánglelkű apostola.

Vajk megkeresztelését egy nagynevű magyar festő, névszerint Benczur Gyula, a saját ragyogó képzelete szerint megörökítette egyik legszebb festményén. Ennek a remekművű képnek a sikerült másolatát mai számunkban bemutatjuk a kedves olvasónak. Hisszük, hogy mindenki keresztényi és hazafiúi büszkeséggel fog elmerülni a kép szemléletébe és eközben bizonynyal átérzi a keresztelési jelenet rendkívüli nagy fontosságát. Mert annál a keresztelő kömedenczénél nyerte hazánk évezredes alapját, ottan tette le a szilárd biztosítéka annak, hogy nemzetünk nem fog idővel nyomtalanul elpusztulni, mint annyi sok más apró nép, kiknek hajdani létezéséről

a mai világ ugy keresztviz Vajk fejedelmi sarj honapát is. S ezért lyunk dicső emlély hogy a kereszténatlanul egybefor püspök Krisztus ház fiává avatta

A másik ki s ezzel együtt M megszerzése. Mi Istvánnak azt a ékesíti a magyar tén, hogy Istvá ház szervezését ott föl, valamé alá rendlén.

István elküldte hogy egyházi i a pápától. Szily a magyar királ biztosított Istvá megadta a kirá Boleszló lengye Asztrik nagy ür

István kir ajándékát. (Lás megtörtént Esz való megkoror közben.

Azóta Sze évezreden kere got s Isten se reánk ezen sze

Keresztény nagyjaít. A míg bizonyosok leh a keresztény h retet nélkül a l embem adózzu

A ké

Rétiéknél vacsora; a déli párolog az asz A családfo ne mintha gondo csora végére foglalkozik. La de atyja mara

a mai világ ugyszólván semmit sem tud már. A keresztvíz Vajk keresztelésénél nem csak az ifju fejedelmi sarj homlokát érintette, de az egész magyar népet is. S ezért, valahányszor Szent István királyunk dicső emlékét ünnepeljük, elmélkedünk a fölött, hogy a kereszténység és a magyarság elválaszthatatlanul egybeforrott akkor, mikor szent Adalbert püspök Krisztus Urunk nevében a katolikus egyház fiává avatta Vajköt.

A másik kiemelkedő pont Szent István életében s ezzel együtt Magyarország történetében, a korona megszerzése. Mint tudjuk, II. Szilveszter pápa küldte Istvánnak azt a koronát, melynek egy része ma is ékesíti a magyar király homlokát. A dolog úgy történt, hogy István király vitte véghez a magyar egyház szervezését, a mennyiben 10 püspökséget állított föl, valamennyit az esztergomi érsek hatósága alá rendelve. Mikor ez az óriási munka elkészült, István elküldte Rómába *Asztrik* kalocsai érseket, hogy egyházi intézkedéseinek megerősítését kérje a pápától. Szilveszter pápa nagyon szívesen fogadta a magyar király küldöttjét, nagy függetlenséget biztosított Istvánnak az egyházi ügyek vezetésében, megadta a királyi címet s elküldte az eredetileg Boleszló lengyel hercegnek szánt koronát, a mit *Asztrik* nagy ünnepélyességgel hozott haza.

István király nagy alázattal fogadta a pápa ajándékát. (Lásd másik képünket). Csakhamar aztán megtörtént Esztergomban Istvánnak magyar királyi való megkoronáztatása a nép örömnilyvánulása közben.

Azóta Szent István ősi koronájának fénye egy évezreden keresztül dicsőséggel ragyogta be a világot s Isten segítségével egy újabb ezredév vár reánk ezen szent korona oltalma alatt.

Keresztény magyarok, ne feledjétek el hazátok nagyjait. A míg az ő emléküket tisztelitek, addig bizonyosok lehettek, hogy a ti lelketeket is áthatja a keresztény hit és haza szeretete, mely kettős szeretet nélkül a nemzetnek nincs létjoga. Ez értelemben adózzunk szent István dicső emlékének!

A kényszerített házasság.

Irta: Göntér József.

Rétiéknél nyugodt egykedvűséggel folyik a vacsora; a déli maradék s frissen sült burgonya párolog az asztalon, mit jó étvágygyal fogyasztanak. A családfő néha elmerengve néz a lámpavilágba, mintha gondolatait iparkodnék összeterelelni. A vacsora végére jár. Rétiné az asztal letakarításával foglalkozik. Lajos, Réti egyetlen fia távozni készül, de atyja maradásra készti:

— Maradj csak fiam! fontos beszélni valóm van veled. Az idő halad, jó volna házasságra gondolnod. Anyád is gyengül, segítségre lesz szüksége, azért jó lesz, ha kiszemelsz valakit, a ki veled az élet terhét megossza. Ha nincs ellenedre, én már ki szemeltem asszonyt számodra.

— Köszönöm édes atyám, jó szándékát, de a választás az ily esetben a szív dolga. Lehet hogy atyám épen olyat választott, kihez semmi vonzalmat nem érzek.

— Nem érzed? már hogyan érzene! Nem elég takaros-e az öreg Hetényi lánya? A kérők egymásnak adják az ajtó kilincset, hogy azt a viruló rózsát leszakasszák, a ki után szép vagyon néz.

— A vagyon csak mellékes atyám! Főddolog, milyen az erénye? Nagyon jól festette, hogy a rózsához hasonlítja, mert úgy hiszem, ha nőm lenne, szüleim hamar éreznék tövisét.

— Ugy beszélsz fiam, mint a kinek szívébe valaki már befészkelte magát.

— Igen! az én szívem Turi Vilmához vonzódik, ha őt nem engedik nekem, agglegény maradok.

Ezen szókra Réti homloka elborult, szemöldökét összevonta. Várni lehetett a vihar kitörését.

— Mit! egy semmi leány! Még az kellene, hogy Réti György egyetlen fia koldus ivadékot hozzon a házhoz, szólt Réti erős hangnyomatékkal.

— Nem koldus ő! atyám. Mit sem tehet róla, hogy szegény, hisz az ujjunk sem egyforma hoszu, nem is lehetünk mindnyájan egyforma gazdagok.

— Arról szót sem többet! mert míg én élek, az a nő soha sem fogja átlépni házam küszöbét. Vagy ha éppen akarod, elveheted, de akkor vagyonomból kitagadlak, mehatsz más mezejére képest aratni.

— Mit vétett önnek, atyám, az a nő? Hisz az egész falu tiszteli őt. Talán hogy szegény származásu? Jézus Isten fia volt, mégis istállóban, szegénységben született.

— Elég a prédikációból, tőled nem fogadok el oktatást; úgy kell lenni, a hogy én akarom. — E szókra Réti öklével nagyot ütött az asztalra.

— Aligha lesz úgy, atyám! Azt veszem el, a kit szeretek. Nekem ne szeressen senki.

— Hagyd csak abba a dolgot, apjuk! még mindent rendbe hozhat idővel az isteni gondviselés, — szólt Rétiné.

— Akarom is, hogy rendbe hozza! majd meglátjuk, kinek az akaratja fog teljesülni?!

Ezek után Lajos vevé a kalapját, szüleinek jó éjt kívánt s távozott. Gondolatokba mélyedve lépett az utcára, észre sem vette, mikor a Móricz zsidó korcsmájához ért, honnét vig zsbongás hallatszott feléje. Lajos a neszre figyelni kezdett, megállt, gondolkodott: tovább menjen-e, vagy a mulatók közé vegyüljön?

Iső magyar hangszergyár
villamos erőre berendezve

Stowasser J.

Cs. és kir. udvari hangszergyár, a cs. és kir. közös és a m. kir. honvéd hadsereg egyedüli szállítója

BUDAPEST, II. ker.,
Lánchíd-utca 5 szám.

• Első kézből! legjobban vásárol! •

Legnagyobb választék az összes hangszerekben.

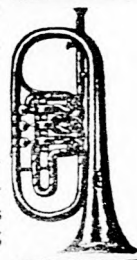
hegedők gordonkák bögők
fuvolák trombiták czimbal-
mok saját találmányu taro-
gatók 30 forint-tól fölfele

Harmonikák legjobb, eipusz-
títhatatlan hang-
gokkal, különlegesség acélhangu
zenekari harmonikákban saját
mintáink.

**Teljes zenekar
* felszerelése ***

• könnyös feltételek mellett
• legjutányosabb árban
szállítanak

Képes árjegyzek a) hangszerek-
ről, b) harmonikákról, ugyszin-
tén harmóniumokról ingyen és
bérmentve; csak megnevezendő
mifele hangszerről kívántatik.

— Ej! mit nekem, szolt kikelve: „Én sem vagyok remete“. Nyomban benyitá a korcsma ajtaját, melyet idáig soha sem érintett.

— Ide! ide! ehez az asztalhoz Lajos, kiáltott feléje több torok. Légy egyszer vig te is, ne busulj, nem fogy ám el apád vagyona.

Lajosnak arczába szökött a vér, s haragosan kiált a korcsmárosnak: „Bort az asztalra!“ Móricznak nem kellett kétszer mondani, jött a bor, mintha a kutból merítették volna. Még a padló is ivott; a tivornyázásnak a hajnali harangszó vetett véget, mikor egyenkint haza szédelegtek.

Ettől fogva egészen megváltozott Rétiék házi csendje. Csak komor arcokat lehetett látni; a zsörtölődés napirendre került. Lajos, a mily jó fiu volt addig, ép oly rakoncátlaná változott — Móricz zsidó öröme, mert ő néki azóta gyakori látogatója lett. A rokonok látva a család helyzetét, azon igyekeztek, hogy visszahozzák a családi békét. De Réti nem lehetett lebeszélni akarataról, tehát Lajosra kezdtek hatni jó szóval, kinek szive még nem volt egészen elromolva.

Lajos végre belátva a rossz helyzetet, végre is belenyugodott abba, hogy legyen meg atyja akarata. Visszazogdolt boldog gyermekéveire és az elmúlt másfél évre, mely a nevezetes este óta letelt s szive már óhajta a békét.

II.

Egy csendes őszi este Réti Hetényiék háza felé látjuk közeledni. Bajusza alól elégedetten ereszti ki a szót: „Mégis úgy kellett lenni, a hogy én akartam.“ Még egypár lépés, azután jön a kopogtatás, mire belülről hangzik, hogy: „Szabad.“

— Dicsértessék a Jézus Krisztus! Adjon az Isten jó estét!

— Adjon az Isten kendnek is, Réti komám! Tessék helyet foglalni.

Réti helyet foglalt, de mily nagy volt meglepetése, midőn Vég Ferivel látta magát szemközt, ki szinte azért jött, hogy tudniillik Hetényi egyetlen elkényeztetett lánya kezét megkérje a fia számára. Vagyonilag is megállta Rétiel a sarat, igaz, hogy ő néki két gyermeke van, de leánygyermekét hogy férjhez adá, dusan kielégíté őt pénzzel. Az ingatlan vagyon már csak egyedül fiára néz.

Egy ideig a társaság elbeszélgetett, de végre minden látogató előállt szándékával. Hetényiék megköszönve a szivességet, oly szókkal bocsátá el őket, hogy pár nap mulva megizenik, hogy kifelé fordul a szerencse kereke?

Par nap mulva csakugyan megkapták az üzenetet, mely úgy hangzott: a melyik legény atyja, a fiára annyi vagyont irat, mint a mennyi lesz a leány hozománya, nőül az fogja elnyerni.

Vég Feri jót mosolygott e megállapodáson, meg is üzené rögtön a hirhozótól, hogy köszöni a szivességet, de ő lemond róla, mert vagyona — ha ő meghal, — minden iratás nélkül a fiára száll. A míg pedig él, ő akar benn a gazda lenni, nem pedig gyalogbéres a maga birtokában.

Ellenben Rétiéknél ennél jobb szót kapott a hirvivő, hogy majd meg fogják maguk közt beszélni a dolgot. Lajos eleinte örült, hogy atyja nem fog belemenni a dologba, de reményében csalódott, mert atyja egész meggondolatlanul megköté az egyezséget, mely Lajosnak nem volt kárára. Vagyonából épp annyit iratott Lajosra, mint a mennyit Hetényi birtoka kitett. De Hetényi leányára éppen nem irat-

tott semmit, mert öregségét hozta fel okul s azt, hogy nemsokára iratás nélkül is leányára száll minden. Józan gondolkodásuak a mint hallák a szerződés kötését, ily szókra fakadtak: Rétiék meghibbant a feje lágya.

Legközelebbi vasárnap már ki lettek hirdetve: Réti Lajos és Hetényi Margit jegyesek. De egy másik hirdetés is hangzott, mely jelenté Vég István és Turi Vilma eljegyzését. Az idő haladt, megjött az esküvő napja, vidámság, jókedv, tükröződött minden arczon, csak egyedül Lajos, a vőlegény volt borús kedélyű, mintha balsejtelmek gyötörnék a jövő felől.

Az új menyecskét elkísérték új otthonába, a mézes hetek egész csendben folytak, de ez sem tartott örökké. Réti egy izben megpirongatá menyét valami hanyagság miatt. E percztől kezdve megzavarodott a csendes házi béke. Hetényi elkényeztetett egyetlen lánya, nem akarta, hogy ő néki valaki parancsoljon. Már néha szemükre veté, hogy csak kegyelem-kenyeret esznek. Az ily beszéd hallatára Rétiék több sem kellett, s megkezdődött a családi békétlenség, egyik pörlekedés követte a másikat.

Rétinének nem volt szabad megfogni a főzőkanalat, mert menyé rögtön rátámadt, hogy csak pazarlást tesz. Rétiné gyakran szemére veté urának, hogy minden bajnak ő az oka, ki csak menyé gazdaságát nézte, nem jóságát. Gazdaságával is keserűen csalódott, mert a mint fia nőül vette Margitot, rá félévre az öreg Hetényinek eluszott fele vagyona, elvitte a könnyű s szép élet, melyet folytattak. Vidéki pénzintézeteknél bőven volt adóssága, mely a falubeliek előtt titok volt. Titkolá egyrészt az okból is, hogy lányát könnyebben férjhez adhassa.

Lajos látva nejének rossz tetteit, először szép szóval próbált ráhatni, de mint hogy ez nem használt, kezdé tetteg is bántalmazni, a mi annál rosszabb volt, mert ezzel csak olajat öntött a tüzre. Szegény Lajos beigazolva érezte a szentírás szavait: „Jobb oroszlánnal lakni egy barlangban, mint egy rossz asszonnal.“ Atyjának számtalanszor oda veté, hogy ő az oka a bajnak, ő hozta a házhoz, most türje békével a sorsát. Anyját azt sajnálta, mert gyakran látta sirni.

A helybeli lelkész a két öreg sanyaru helyzetét megszánya, kezdett az ügyük iránt érdeklődni, s megígéré, hogy ha lehet, sorsukon segíteni fog. Az öregek részére jó hirü ügyvédet fogadott, mely a házassági kötést megtámadta. Indokolván az által, a házassági kötés értelmében Réti annyit köteles fiára iratni, a mennyit Hetényi a lányával fog adni. Tehát ez értelemben, miután Hetényi fele vagyona eluszott az adósságban, a házassági kötést felbonthatónak tartja, s csak azt tartja kötelező résznek, a mennyit most felüt, Hetényi birtoka, Réti birtokából.

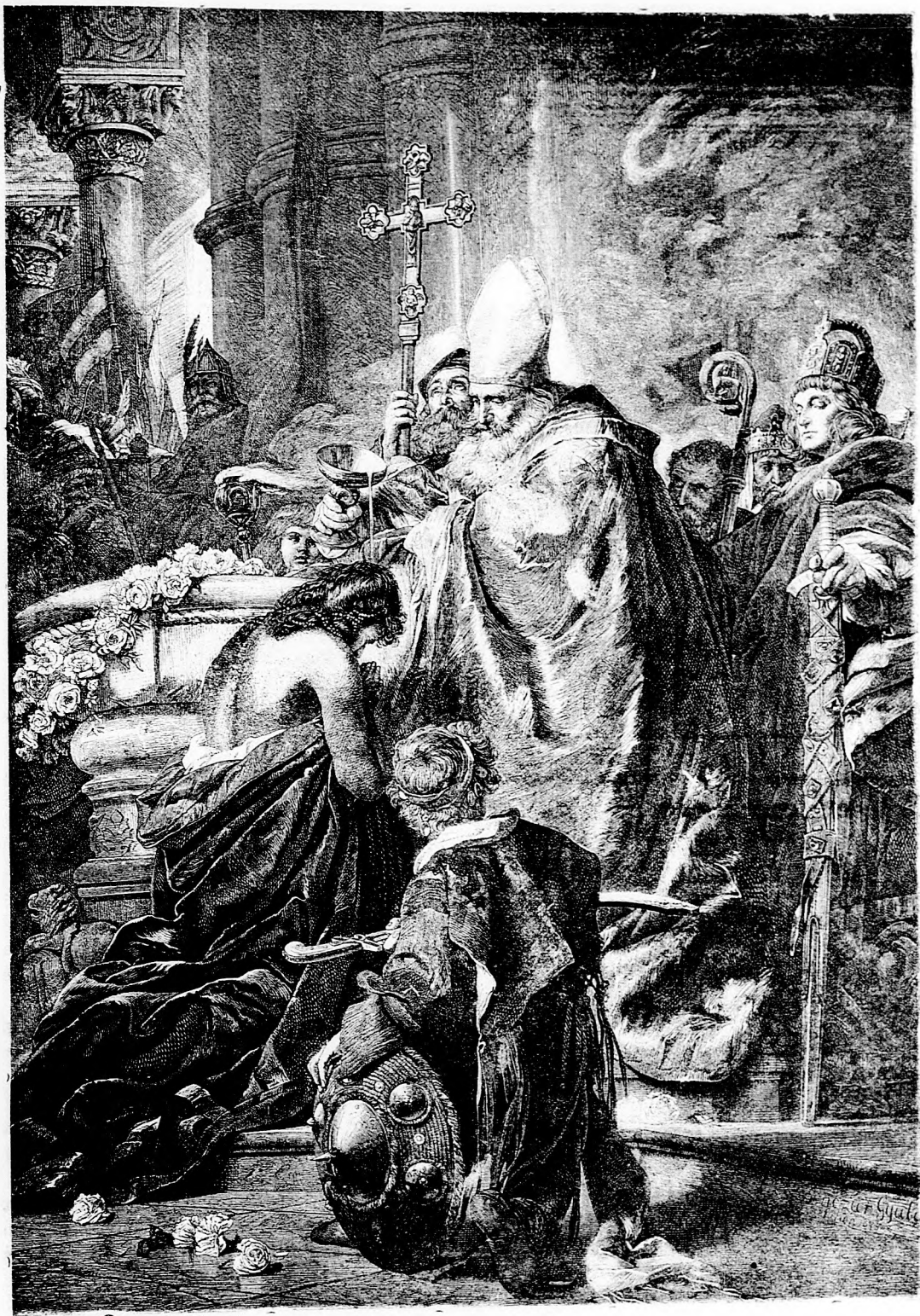
Hosszas pörlekedés után az öreg Réti lett a nyertes. A törvényszék kiszámítá Hetényi tiszta vagyonát és a szerint osztá hozzá Rétiét, melyet Réti vagyonának fele felütött, s a másik felébe az öregeket állíták bele.

Rétinek a pör megnyerte után legelső dolga volt a jó lelkésznek megköszönni a szivességét, ki még most is segítette őket, mert egy kis rendes házat szerzett számukra, csekély részletfizetésre, hogy hátralévő napjaikat nyugodtan eltölthessék. E kis hajlék Vég Ferivel volt szomszédos, s alkalmuk nyílt látni, hogy az az ágról szakadt Turi Vilma hogy megbecsüli urának öreg szüleit. Gyakran mondták egymásnak, hogy a családi béke, s az egymás

iránt való igaz
vagyonnál. A fi
keserítették eg

A két öreg
míg végre köze
magához szólítá
évet élt, mely
Ha Vilmát látta

Vajk (szent István) megkeresztelése.

íránt való igaz szeretet, többet ér bármily nagy vagyonnál. A fiatalok továbbra is csak czivakodással keserítették egymás életét.

A két öreg pedig nyugodtan élte hátralévő napjait, míg végre közelgett a végső óra, melyben Rétinét magához szólítja a Teremtő. Utána Réti még három évet élt, mely idő alatt Végék voltak az ő gondozói. Ha Vilmát látta gyakran kicsordultak könnyei, hogy

őt valaha szegénységeért mily nagyon lenézte, ha az lett volna a menyje, mily boldog lett volna késő öregségéig.

Végre az ő számára is ütött a szabadulás órája s utolsó perceit látva, végrendelkezett. Első ízben is Vilmát jutalmazta meg dusan, az ő gondozásáért s vagyonának egy részét szent misékre hagyta az ő és neje lelki üdvéért, a másik részét pedig az elag-

gott szegény öregek számára tette le, kik a kenyé-
keresetre képtelenek, ők huzzák kamatait. A fia szá-
mára pedig néhány szót hagyott, s meghagyá körül-
állónak, hogy adják tudtára, hogy ő megbocsát mind-
kettőjüknek s gyermekeiket házasság alkalmával
senkihez ne erőltessék, vagyonukat köztük életükben
fel ne osszák, mint ő cselekedte, s a végrendelet
megírása után, pár óra múlva ő is megjelent Isten
előtt a nagy számadásra.

Felhívás.

Azon t. olvasóinkat, kik az 1904-ik esz-
tendő második felére az esedékes **1 forintot**
még eddig be nem küldték, felkérjük, hogy
azt e héten befizetni sziveskedjenek, nehogy
lapjuk pontos megküldésében akadályozva le-
gyünk.

Hazafias üdvözléssel

a kiadóhivatal.

UJDONSÁGOK.

Két király találkozása. Királyunk kedden meglá-
togatta a csehországi Marienbad fürdőben Eduárd angol
királyt. A találkozás a kölcsönös barátság minden jelei
között ment végbe. A két uralkodó az egynapi együttlét
alkalmával politikai kérdést nem érintett, de azért az
ilyen szívélyes baráti találkozásnak megvan a maga poli-
tikai jelentősége.

Császka György érsek temetése. Kalocsán e hó 16-án
tették örök pihenőre az elhunyt kalocsai és bácsi érse-
ket. Az egyházi szertartást a székesegyházi énekkar
gyászdala nyitotta meg, a mely után Szmrecsányi Pál
nagyváradai püspök beszentalte a halottat. A koporsót
12 pap emelte le a ravatalról s így vitték a székesegyhá-
zba. Itt a szentség előtt fölállított ravatalra helyezték
száz szál gyertya és négy áldozati láng közé. Ezután
megkezdődött az ünnepies rekviem. A gyászistentisztelet
után Szmrecsányi püspök még egyszer beszentalte a ha-
lottat, majd a temetési szolgák a föltár előtt levő sir-
üregbe helyezték. A szokásos szertartások után ráeresz-
tették a kőlapot az üvegre és befalazták. — Az érsek
halála alkalmából a király részvétáviratot küldött a ka-
locsai főszékeskáptalanhoz.

Kettős jubileum. A kassai egyházmegye 100 éves
főnnállásának a jubileumát, valamint nagynevű püspö-
kének, *Bubics Zsigmondnak gyémánt miséjét* vasárnap
ünnepelték meg Kassán. A király ez alkalomból a Lipót-
rend nagykeresztjével tüntette ki az ősz egyházfőt.

Az aratókereszt. A bácsbodrogyármegyei Temerin
községben Fernbach Péter országgyűlési képviselő bir-
tokán az idén nem rendeztek arató ünnepet, de az ünnep
helyett a bőkezű földesur kőkeresztet állíttatott föl a bir-
tokán, amelyet szép ünnepség keretében szenteltek föl.
Vasárnap délután az előkelő vendégsereg és a földesur
cselédsége a kereszt köré gyülekezett, ahol Schwerer Imre
segédlelkész hatásos beszédet mondott. Fernbach Péter
nagybirtokos azután gazdag pénzajándékot osztott ki a
cselédség között.

Keresztény szociális kurzusok. A múlt évben meg-
tartott katolikus nagygyűlés felhívta az Országos Szövetség-
get arra, hogy ne csak a fővárosban, hanem a vidéken is ren-
dezzon keresztény szociális kurzusokat, hogy ezek termé-
kenyítő hatásában azok is részesülhessenek, kik különben
a fővárosba el nem jöhetnek. Az Országos Szövetség
ezen határozatnak megfelelően, az idén két helyen: Vesz-
prémben és Szabadkán fog rendezni keresztény szociális
kurzusokat. Veszprémben augusztus 31-én és szeptember
1-én, Szabadkán pedig szeptember 12., 13. és 14-én.
Mindkettőre nézve a részletes programok legközelebb
fognak megjelenni.

Ebéd harmadfélezer választónak. Franciaországban
most volt a megyei és községi választás, a mely alka-
lommal Maurice de Montebello nevű gazdag urat Mont-
endre francia megye tanácsosává választották. Maurice
de Montebello gavallér ur s néhány nappal ezelőtt néhány
ujszágban a következő meghívót nyomatta ki:

„Maurice de Montebello, Montendre kanton taná-
csosa ezennel szívesen meghívja magához aug. 14-re
ebédre la-bruyére-i kastélyába Montendre kanton minden
egyes választópolgárát.“

Montendre kantonnak 2545 választója van s a fran-
cia közönség nagy érdeklődéssel fogadja Maurice de
Montebello gavallérságát.

A katonák bevonulása és szabadságolása. A közös
hadügyminiszter az ujonczok bevonulásáról rendeletet
adott ki. A miniszteri rendelet értelmében az összes csa-
pattestek és intézetek ujonczai *október tizedikén* vonul-
nak be. A haditengerészet ujonczait október harmadikára
fogják behívni. A póttartalékosokat nyolczheti kiképzésre
vonják be. A katonai területi parancsnokságoknak azon-
ban joga van a gyalogság, vadászcsapatok és a vartüz-
érség póttartalékosait, — hogy ha az elhelyezési viszo-
nyok úgy kívánják, — 1905. tavaszára behivatni.

A bűvész. Nagy volt az élénkség besztercei sétá-
téren, mert egy Horovicz József nevű bűvész plakáton
hirdette, hogy nagy előadást fog rendezni. A közönség
meg is volt elégedve a bűvész mutatványaiival s hálásan
tapsolt az élvezetért. Horovicz végül elővett egy csomag
kártyát s így szólt:

— Tessék egy kártyát hangosan megnevezni s a
következő perczben már a n. é. közönség egyik tagjá-
nak zsebében fog rejtőzködni az a kártya.

— Makk király! — kiáltotta egy ur.

— A makk király önnél van uram, szólt s bele-
nyulva az előtte álló uriember zsebébe, csakugyan kihuzta
onnan a makk királyt.

Még egy sor hasonló mutatvánnyal mulattatta a
közönséget, azután mélyen bókolva eltávozott. Néhány
perczcel később ilyen fölkiáltások hangzottak az oszla-
dozó közönség sorából:

— Ellopták az aranyórám!

— Hol a pénztárczám!

— Eltűnt a gyémántos melltűm!

Csakhamar rájöttek, hogy a bűvész egy veszedelmes
zsebtolvaj.

Borral oltott tűz. A napokban Barátfalun a korcs-
mában kisebb tűz ütött ki. Minthogy elegendő viz nem
volt kéznél s a tűz már veszedelmessé válhatott volna,
az egyik ivó vendégnek mentőgondolata támadt. Előhozta
a pinczéből a bort s csakhamar vastag „borsugár“ érte
a lángokat, a mivel aztán sikerült is elfojtani a tüzet.
Igy történt Barátfaluban, hogy a bor oltotta el a tüzet.

Kolera az orosz fővárosban. Szentpétervári hír szerint ott a kolera kitört és már sok áldozatot ejtett, többnyire a szegényebb néposztályban, mely nem tud óvatosan és rendszeresen táplálkozni. A hivatalos körök igyekeznek letagadni a járványt, mely erősen terjed. A kolerát az Ázsiából visszakerült beteg katonák hurczolták be. Pétervárott állítólag csak három koleraeset fordult elő. A hatóságok nem tulajdonítanak valami veszedelmes jelentőséget ennek a három koleras megbetegedésnek, mert ebben az időszakban évenként néhány koleraeset szokott előfordulni. A mostani három koleras munkás és a megbetegedésük okául kétségtelenül megállapították, hogy rossz ivóvizet és sok éretlen gyümölcsöt fogyasztottak el. Ezek az esetek szörványosak és sohasem szoktak járványt előidézni.

Ég az ecesdi láp. A mult év októberében Börvely szatmármegyei község közelében, Nagykárolytól északra kigyuladt a kiszáritott ecesdi láp rothadt növényi részekből álló termékeny talaja s hetekig égett a nélkül, hogy a veszedelemnek gátat lehetett volna vetni. A kormány Bölcs Gyula belügyminiszteri osztálytanácsost küldte ki a fenyegetett vidékre s csak úgy sikerült a földalatti tűz továbbterjedésének útját állani, hogy körülárkolták az egész, sok négyzet kilométerre terjedő égő területet. Most azt jelentik Szatmárról, hogy az ecesdi lápon a mult héten ismeretlen okból ismét tűz támadt s a száraz föld nagy területen ég. A környékbeli lakosság csendőrök segítségével oltja a tüzet, de eddig eredménytelenül. Miként a mult esztendőben, most is nagy veszedelem fenyegeti a kiszáradt lápon épült tanyákat és gazdasági épületeket, sőt a nagy szárazság következtében a veszedelem még nagyobb, mint tavaly.

Halálos villámcsapás. Az utóbbi napokban Fejérmegye egyes részein vihar vonult keresztül, a mely a várvavárt eső helyett csak pusztítást hozott. Így Csurgón hirtelen erős szélvihar támadt, s a szelet kevés eső mellett hatalmas égháboru kísérte. A mezőn dolgozó munkások a vihar elől egy terebélyes fa alá menekültek, a hová a villám lesújtott és Simon János kilencz éves libapasztort nyomban megölte, Bernát József pásztorfiut pedig halálosan megsebesítette.

Nagy-Salló leégett. Nagy-Salló bars megyei mezővárosban a minap ismételt nagy tűz volt, a mely csaknem az egész várost elpusztította. Első ízben huszonhat ház égett le. Augusztus 10-én egy szalmával fődött ház gyuladt ki s a nagy szélben rövid idő alatt kétszázhetvennégy ház pusztult el. Csak néhány ház maradt épen s a hajléktalanul maradt lakosság azokba menekült. Csütörtök este a városnak épen maradt részében támadt tűz s rövid idő alatt elhamvasztotta azt a néhány házat is, a mely megmaradt. A kár óriási. Szigorú vizsgálat indult meg, mert valószínűnek látszik, hogy a tömeges tüzeseteket gyújtogató okozta.

Temetés az égő temetőben. Végváron a véletlen csapások két különös körülménye találkozott össze a napokban, hogy borzalommal töltse el az embereket. Torma István végvári tehéncsordás Sándor nevű két éves fiúcskája egy alig arasznyi vízzel teli gödörbe bukott és ott halálát lelte. Szülei csak hosszas keresés után akadtak a már élettelen gyermekükre. Temetése pedig rémes körül-

mények között ment végbe. Épen kiindult a házból a halottas menet, midőn a félrevert harangok kongása jelezte, hogy tűz van. Rémülve látták, hogy az egész temető lángtengerben áll. A helyszínén hamarosan megjelentek a község tűzoltói s a falu szélén lakók apraja-nagyja egy-egy vízzel teli kannával kezükben s megmentették a hallottas kamarát s a temetőnek a községföldi területéből egy kicsi részt, éppen azt, a hol az új sírgödör várta pihenőre a kis Torma Sándort.

Milyen lesz az idei szüret? Rendkívüli időjárások alkalmával, mint a milyen az idei is, a régi krónikákhoz szoktak fordulni s a régi időkben történt hasonló esetekből igyekeztek következtetést vonni. Az idei tartós és kétségbeejtő szárazság folytán szintén előveszik az egykori följegyzéseket s azt akarják megállapítani, hogy az elmúlt századokban előfordult száraz esztendők idején a bortermés milyen volt. Nos hát a följegyzések kissé elmentmondók. 1260-ban rettenetes szárazság uralkodott, azonban a bortermés kitünő volt. Három évvel később aztán forróság és szárazság aggasztotta az embereket és a szüret a legjobbak közé tartozott. Hasonló eset történt 1294-ben és 1482-ben, valamint az 1540-ik esztendőben is. Ezekben az években három-négy hónapig sem esett az eső. Voltak azonban olyan meleg és száraz esztendők is, a melyek a bortermést egyszerűen tönkretették. Ilyen volt 1448., 1556. és 1638., a mikor a szőlőtermést a hőség és a szárazság folytán valóságos katasztrófa érte. Más szóval a régi följegyzések és tapasztalatok alapján sem lehet megállapítani, hogy az idén milyen lesz a szüret.

A Boszniában elesett katonák emléke. A boszniai hadjáratban a budapesti 32-ik, Mária Terézia nevét viselő háziezred soraiból elhullott bajtársak lelkiüdvéért elmúlt héten tartották meg a budavári helyőrségi templomban a szokásos rekviemet. A feketével bevont első padosorokban foglaltak helyet Kontra Kálmán főszolgabíró és Pogány Lajos adószámviteli hivatali főnökkel a rendezőség, a többi padosorokat a többi bajtársak töltötték meg. A gyászmisét Várady Géza katonai apátplébános czelebrálta. Mise után a bajtársak soká maradtak együtt s beszélgettek a boszniai rémes napokról.

Egy város pusztulása. Gyöngyös városa leégett! — Ez a rettenetes hír kelt szárnyra a héten. Kedden este tört ki a pusztító tűzvész s az első félórában nyolczvan ház állott lángokban. Növelte a veszedelmet a vízhiány s ezért a tűzoltás jó ideig hiábavalónak bizonyult. A lakosság rémülten futott ki a házakból, ben hagyva minden értéket, jószágot, takarkányt, élelmet. Szerdán virradóra már 500 ház teljesen porrá égett. Elhamvadt a barátok temploma és igen sok uriház. A mentésnél igen sok sebesülés történt. Az egri, kápolnai és vámosgyörki tűzoltóság derekas munkát végzett s számos tűzoltót égett sebekkel vittek el a vész helyéről. A hajléktalanná vált lakosság a vásártéren tanyáz és siratja vagyona romlását. A házakban elpusztult igen sok pénz, arany, ezüst és másféle érték. Még az nap gyűjtés indult meg a nyomor enyhítésére. A környékbeli falvakból egész kocisorok hordják Gyöngyösre a vizet s ennek köszönhető, hogy a tüzet emberfeletti munka után végre eloltani lehetett.

Képviselők utazása Amerikába. Augusztus 12-én mintegy hatvan magyar képviselő elindult Fiuméből a Slavonia nevű gőzösön Amerikába, hogy ott részt vegyen a stlouisi nemzetközi parlamenti gyűlésen s hogy megtekintse a világkiállítást. A hajón együtt utazik velük mintegy ötszáz magyar kivándorló, kiket a nyomor hajt az újvilágba. A képviselő uraknak alkalmuk nyílik a gőzösön, ha ugyan leereszkednek a fedélközi utasok közé, szegről-végre kikérdezni az embereket, hogy mi készítette őket hazájuk elhagyására. Mindjárt alább szállna jó kedvük, ha az okot meghallják. — Gróf Apponyi Albert előbb Angolországba utazik s csak ott száll hajóra, mely St-Louisba viszi.

Kenyérre, meg kolbászra. A potsdami járásbírósnak legközelebb egy nagyon sajtáságos pörben kell ítéletet mondania. Neuhaus községben a tanítónak negyed-évenként hetvenöt fillér jár kenyérre és kolbászra minden iskolába járó gyermek szüleitől. Ez a járandóság egy 1526-ban hozott községtanácsi határozaton alapul és a derék neuhausiak, tekintet nélkül a viszonyok változására, közel négyszáz esztendőn át mind hűségesen respektálták ezt a határozatot. Csak legutóbb történt, hogy a neuhausi pékmester a hetvenöt filléretet fizetni hajlandó nem volt, azzal a kifogással, hogy nem úgy van már mint régen volt. A tanító urnak most szabad lakáson, fűtésen, világításon kívül ezer márká fizetése is van, ebből, ha egyébre nem is, de kenyérre meg kolbászra okvetlenül telik. A tanító bejelentette a dolgot a községi elüljáróságnak és az egyháztanácsnak: mind a két testület a pékmester fölfogása ellen foglalt állást és meghagyta a tanítónak, hogy a követelését, ha másként nem megy, pör útján is hajtsa be.

Országos nemzeti zarándoklat Lourdesba. A Boldogságos Szűz Szeplőtlen Fogantatásáról szóló hittétel ötvenedik évfordulója alkalmával, a Szeplőtlen Fogantatásról elnevezett budai Mária Congregatio, a bibornok Herczegprimás érsek Ur Ó Eminenciájának fővédnöksége alatt és főpásztori áldásával f. évi augusztus 21-én országos nemzeti zarándoklatot indít Lourdesba, melyen az ország minden katolikusa résztvehet, ha ebbeli szándékát legkésőbb augusztus 5-éig főtiszt. Thym Adolf congregatioi praeses és a budai katolikus kör főtitkáránál (Budapest, II. Toldy Ferenc-utca 30. szám.) bejelenti és a részvételi föltételeknek szabályszerűen megfelel. Részletes programot ugyanott kapható. Az egész út 14 napot vesz igénybe és kerül az I. osztályu 480, a II. osztályu 375, a III. osztályu 215 koronába 8 napi ellátással. Olyan III. osztályu utasok, kik ellátást nem kívánnak, csak 185 koronát fizetnek. A kath. közönség, különösen a Mária társulati tagok fölkértenek, hogy a zarándoklatnak minél szélesebb körben való terjesztése által a jó ügynek hasznára váljanak és így közvetve hozzá járuljanak ahhoz, hogy a Bold. Szűz grottájánál a magyarok tekintélyes számban megjelenjenek az Ur nagyobb dicsőségére. A rendezőség nevében: Fieber Henrik a Szent Imre kollégium prefectusa, Thym Adolf a budai kath. kör titkára, Dr. Sebők Imre főreáliskolai hittanár.

Az ügyvéd. *)

— A hétköznapi tanulságaiból. —

II.

A közigazgatási ügykörbe tartozó egyszerűbb folyamodványok kérdésében aggodalom nélkül adhatjuk népünknek azt a tanácsot, hogy intézze el a dolgát maga, vagy intézze el községe jegyzőjével; a drága ügyvédi munkadíjat így megtakarítja.

*) Az első közlemény lapunk július 2-iki számában jelent meg.

Büntető-ügyben is könnyen megáll az egyszerűbb ember ügyvéd képviselése nélkül; már legalább a kisebb ügyekben: kihágások, vétségek esetében. Itt rendszerint csak fontosabb esetekben fordul az ember ügyvédhez, amikor nagyobb érdekei forognak kockán.

Hanem a polgári peres ügyekben (már t. i. a 40 koronát meghaladó perekben) nehezebb feladat az ügyes-bajos embernek hasznavehető tanácsot adni.

Nekem ez a véleményem: akinek polgári peres ügye van a bíróságnál, forduljon ügyvédhez. Akár felperes, akár alperes valamely ügyben, vegye igénybe az ügyvédi képviselést.

Mert ügyvédi képviselést nélkül legigazságosabb perét is elveszitheti az ember.

Könnyen érthető okokból:

Az új sommás törvény a peres eljárást formásokhoz nem köti. Hanem azért ahhoz, hogy valamely perben jól megállhassam a helyemet, bizonyos ismeretek mégis megkivántatnak.

Igy, mondjuk, a perben én állítok, az ellenfelem meg tagad valamit; s bizonyítanom nekem kellene. Ily esetben, ha a bizonyításnak valami könnyű módjáról van szó, akkor természetesen az egyszerűbb ember is kellőképpen megáll a bíróság előtt. Ha mindig csak arról volna szó, hogy erre, vagy arra a bizonyítandó tényre van két vagy három tanum, akkor semmi különösebb ügyesség sem kellene ahhoz, hogy a bizonyítást a magam erejéből ellássam, mert e tanukra hivatkozni magam is tudnék. De hány esetben nem ilyen egyszerű a bizonyítás; hány esetben okoz még a jeles ügyvédnek is gondot, hogy valamely tényt mi uton-módon bizonyítson? Fúvarlevelek beszerzése, más hatóságnak felvilágosítás iránt való megkeresése, kereskedői könyvek, okiratok felmutatása, szakértői szemle, a tanukhoz s szakértőkhöz intézendő egy-egy hajszálfinom kérdés; igen gyakran ezeken fordul meg az, hogy valamit tudok-e bizonyítani, vagy sem. S ugyan mit ér a legteljesebb igazam, ha azt bizonyítani nem tudom?!

Bizony, nehéz bizonyítás helyes keresztülviteléhez az egyszerű ember kevés tudása nem elégséges; széles látókör, helyes és biztos ítélőképesség s törvényeinknek ismerete kell az ilyesmihez. Sokszor az ügyvéd legjobb tudását is egészen igénybe veszi. Talán a bizonyítás nehézsége a legfontosabb azon okok közül, amely a törvénytudatlan embernek az ügyvédi képviselést mellőzhetetlenné teszi.

De az ügyvédi képviselést szükséges azért is, mert a bíróság is tévedhet.

S a bíróság tévedését helyesen csak az ügyvéd ismerheti fel, aki maga is törvénytudó ember.

Az ügyvéd törvénytudományának haszna sokszor láttatlanul érvényesül a tárgyalás során; mert ugy lehet a legbölcsebb, a legjobb bíró is rossz szempontból ítéli meg az ügyet, nem azt látja benne fontosnak, ami valóban fontos s a döntő körülményt másutt keresi, mint ahol kellene. A jó ügyvéd helyes érvelése révén a bíró könnyen rájöhét álláspontjára; törvénytudatlan ember védekezése meghagyja a bírót a tévedésben, s e tévedésnek jogos vagyoni érdekek esnek áldozatul.

De sokszor kifelé is látható módon nyilvánul az ügyvéd törvénytudományának haszna. Ott, amikor arról van szó, hogy az elsőbíróság ítélete téves, s az ellen a másodbíróságnál kell jogorvoslatot keresni.

Mert kétségtelen, hogy a jogot tudó ember

helyesebben tudja érvényesíteni a jogot, mint az, amelynek az elsőbíróság ítélete ellen az elsőbíróság határozatát ellen czélta. Az elsőbíróság ítélete ellen az elsőbíróság határozatát ellen czélta. Az elsőbíróság ítélete ellen az elsőbíróság határozatát ellen czélta.

Törvénytudatlan emberben is megnyugszik a hasznontalan költségek az ilyen tévedéstől is megmenekül.

S megemlékszem a törvénytudatlan emberben is megnyugszik a hasznontalan költségek az ilyen tévedéstől is megmenekül. S megemlékszem a törvénytudatlan emberben is megnyugszik a hasznontalan költségek az ilyen tévedéstől is megmenekül.

Ki tudná először a törvénytudatlan emberben is megnyugszik a hasznontalan költségek az ilyen tévedéstől is megmenekül.

A hatáskör, az ügyvédi képviselést a törvénytudatlan emberben is megnyugszik a hasznontalan költségek az ilyen tévedéstől is megmenekül.

Kétségtelen, hogy a törvénytudatlan emberben is megnyugszik a hasznontalan költségek az ilyen tévedéstől is megmenekül.

Ha tehát tőlünk a törvénytudatlan emberben is megnyugszik a hasznontalan költségek az ilyen tévedéstől is megmenekül.

Minél egyszerűbb a törvénytudatlan emberben is megnyugszik a hasznontalan költségek az ilyen tévedéstől is megmenekül.

Tanult emberben is megnyugszik a hasznontalan költségek az ilyen tévedéstől is megmenekül.

Peres ügyekben is megnyugszik a hasznontalan költségek az ilyen tévedéstől is megmenekül.

De ajánljuk a törvénytudatlan emberben is megnyugszik a hasznontalan költségek az ilyen tévedéstől is megmenekül.

hanem kizárólag a törvénytudatlan emberben is megnyugszik a hasznontalan költségek az ilyen tévedéstől is megmenekül.

A nép érdeke

A ki birtokos

pest, V., Géza-utca 2. szám alatt az intézet olcsó költségek a kölcsön körüli tevékenységben bármikor mindegyik kölcsönök egyik módja.

helyesebben tudja érvényesíteni azokat a szempontokat, amelyek az elsőbíróság határozatának tévességét megvilágítják; de meg nyilvánvalóan helyes bírői határozat ellen céltalan és haszontalan perorvoslatokkal nem is fog élni.

Törvénytudatlan ember a téves bírői intézkedésben is megnyugszik s a helyes ítélet ellen él haszontalan költségeket okozó felebbezéssel; ügyvéd az ilyen tévedéstől inkább mentes.

S megemlitsük-e még, hogy egyszerűbb ember védekezésében sem tudja megítélni s érvényre juttatni azt, ami fontos és perdöntő; hogy ami javára szolgálna, arról hallgat, s jelentéktelen dolgokkal huzza a pert. Hogy a tárgyalási határról való elmaradása, záros határidőhöz kötött bejelentések elmulasztása, bizonyítékok késedelmes előterjesztése s számos a perrendtartás ily apró intézkedésének nem ismerése révén elveszti a pert.

Ki tudná elősorolni azt a sok apró zátonyt, amin egy-egy rossz utra zökkent per fennakad és elvérzik?

A hatáskör, az illetékesség nem tudása: az a ballépés, hogy a felperes a kiskorut magát vonja perbe; hogy az iparossegéd főnöke ellen támasztott igényeit előbb a békéltető-bizottságnál nem érvényesítette stb.: apró esetek ezek, de azért egy-egy per balsorsát megpecsételik; s ha az ellenfelet ügyvéd képviselte, az ügyetlen pereskedő viselheti annak költségét is.

Kétségtelen, hogy a jó bíró bölcsesége sokszor segíthet az egyszerű ember gyámoltalanságán; de nem mindig és ezenfelül ezer és ezer apró körülményre a legjobb bíró sem lehet figyelemmel s különösen nem lehetnek a mi munkával túlhalmozott bírónk.

Ha tehát tőlem valaki azt kérdezi, hogy peres ügyében forduljon-e ügyvédhez, azt tanácsolom, hogy forduljon.

Minél egyszerűbb, minél járatlanabb emberrel állok szemben, annál határozottabb ez a válaszom. Sőt elsősorban az egyszerű emberre vonatkozik ez a tanácsom.

Tanult embernek nehezebb helyzetben is meg van a kellő tájékozottsága; annak peres ügyben a saját erejében bizni kevésbé veszélyes, sőt igen sokszor czélravezető. Tanulatlan embernek a legtöbb-ször veszélyes.

Peres ügyekben tehát ajánljuk népünknek nyugodt lélekkel, hogy forduljon ügyvédhez.

De ajánljuk neki ügyvédek is. Olyanokat, akikről tudjuk, hogy népünk érdekeit szívükön viselik, buzgó, lelkiismeretes jóakaratauk.

Mert azt, hogy ügyvéd és ügyvéd között nagy a különbség, ugyan ki ne tudná?!

És személyek ajánlásánál ne párt-szempontok, hanem kizárólag csak emberi szempontok vezessenek bennünket.

A nép érdeke e téren is kötelességeket ró reánk!

— r.

Népek és nemzetek.

Az orosz trónörökös.

Az orosz czárnak, a kit a kelet-ázsiai harcztér szerencsétlen eseményei és a belső forradalom borzalmas kitérései buskomorrá tettek, családi öröme van: felesége, Alexandra czárné, mint Pétervárról táviratozzák, fiugyermeknek adott életet. Tíz éves házasságuk alatt eddig négy leánykájuk született: Olga, Tatjana, Mária és Anasztázia hercegnők s így most annál nagyobb az örömük, hogy végre fiu következett a sorban, mert már nem is igen reményltek ezt. A trónöröklés rendje ezzel megváltozott; eddig a czár tiz esztendővel fiatalabb öcsce, Mihály nagyherceg volt a trón várományosa, míg most az újszülött foglalja el a helyét. — Pétervári távirat szerint az orosz trónörökös péntek délután egy óra 30 perczkor született a Peterhof közelében lévő Alexandra-kastélyban. A trónörökös az Alexius nevet kapta. A czárné és a gyermek állapota kielégítő. A lakosság öröme leirhatatlan. A várost föllobogózták, este pedig kivilágították.

Orosz-japán háboru.

Orosz hajók menekülése.

Augusztus 10-én érdekes esemény történt a harcztéren. Port-Artur hajóhada váratlanul kitört a kikötőből és menekülni iparkodott. Togó admirális azonban, ki hónapok óta ott áll Port-Artur előtt s keresi az alkalmat, hogy nyilt tengeren összemerje erejét az oroszokkal, utját állta a kivonuló hajóknak. Nagy vízi ütközet fejlődött ki, mely reggeltől késő éjszakáig tartott s végezetül az orosz csatahajóknak vissza kellett sietni a kikötőbe. A menekülés tehát nem sikerült.

A port-arturi flotta veresége után nagy vereség érte a vladivosztoki orosz hajórajt is. Ez a hajóraj, mely három pánczélos czirkálóból áll, valószínűleg előre megállapított terv szerint, a port-arturi flotta kitérése napján hagyta el Wladivosztokot s a Japán-tengeren akart áttörni a Sárga-tengerre, hogy az esetleg menekülő port-arturi hajókkal egyesüljön. El is jutott a Csuzima-szigetig, de itt Kamimura japán tengernagy körülfogta és ütközetre kényszerítette. A csatának, mint maga Kamimura jelenti Tokióba, az lett az eredménye, hogy a Rurik orosz czirkálóhajó elsülyedt, a másik két orosz hajó pedig súlyosan megsérülve visszamenekült észak felé. Hogy sérüléseikkel elérhetik-e Wladivosztokot, még bizonytalan. Oroszország tengeri ereje a kelet-ázsiai vizeken ilyképpen teljesen tönkre van téve.

Port-Artur sorsa.

Az oroszok utolsó menedéke: Port-Artur, kétségbeesztő helyzetbe jutott. Augusztus 15-ike óta már a belső várakat ostromolják a japánok, kik lépésről lépésre, bár óriási emberáldozatok árán, jutottak idáig. A japánok felszólították Stösszel tábornokot, Port-Artur parancsnokát, hogy adja meg a várat

A ki birtokára jelzálog-kölcsönt akar fölvenni, forduljon bizalommal a Kis-birtokosok Országos Földhitelintézetéhez Budapest, V., Gőza-utca 2 (saját ház). Az intézet egyaránt ad nagy és kis jelzálogos kölcsönöket, főzölja azonban, hogy a közép- és kisbirtokoson segítsen. Ezért kölcsönöket már 300 koronától kezdve ad. A ki súlyos kamatot fizet tartozása után, az intézet olcsó kölcsönével segíthet terhén. Az előző hitelezőket az intézet a kölcsönből fizeti ki a mérsékelt díjért minden a kölcsön körüli teendőt ellát. Kölcsönök a földbirtok fele értékéig 20, 30, 40 vagy 50 évi törlesztésre engedélyeztetnek. Ha az adós pontosan fizet, az intézet a kölcsönt föl nem mondhatja, az adós azonban tartozását akár egészben, akár részben bármikor minden díj nélkül visszafizetheti. Az intézet jelenleg 4%-os és 4 1/2%-os záloglevél-kölcsönöket ad s a 4 1/2%-os kölcsönök egyik módozata minden levonás nélkül készpénzben fizettethetők ki. A kinek kölcsönre van szüksége, forduljon bizalommal az intézethez, mely egyszerű levélre birtokosok szívesen ad fölvilágosítást.

Az üzenetet Jamoga vezérkari őrnagy vitte el Stösszelnek. Jamoga a fehér lobogó védelme alatt egész az oroszok védelmi vonaláig lovagolt s egyuttal felhívta Stösszelt, hogy abban az esetben, ha nem volna hajlandó a vár védelméről lemondani, tegye lehetővé a polgári lakosság távozását.

Port-Artur parancsnoka augusztus 17-ére ígerte a választ, mely azonban még nem ismeretes. A hajókat újabb kitörésre valószínűleg a szakadatlan bombázás kényszerítette. A japánok azt hiszik, hogy a vár kapitulálni fog. Egy orosz haditudósító a japánok veszteségeit Port-Artur előtt augusztus 4-ig tízezer emberre becsüli. Port-Arturban minden ember fegyveresen jár-kél. Az orosz sebesülteket és halottakat kínai emberek szedik össze, a kik a japán tábornok pecsétjével ellátott karszalagot viselnek. Az elesett japánok holttesteit a tábor mögé viszik s ott a közlegényeket négyes csoportokban mészben elégetik, a csontokat összeszedik és vörös posztóba takarva Japánországba szállítják. Az elesett tisztakat külön-külön égetik el s csontjaikat zöld selyembe takarva küldik hazájukba.

Stösszel tábornok egy kebei távirat szerint értesítette Jamoga őrnagyot, hogy a vár megadására vonatkozó fölszólítására szerdán délelőtt tíz órakor kapja meg választ. Stösszel tábornok nyilván a csifui dróttalan táviró-állomás útján addig érintkezésbe akar jutni Alexejev helytartóval, hogy véleményét kikérje. Nem lehetetlen, hogy Port-Artur már kapitulált.

Port-Artur ostromáról azóta nem érkezett jelentősebb hír. Csifuból azt jelentik, hogy a japánok már az oroszok utolsó védelmi vonalát is áttörték. Az orosz hajóknak a kikötőből történt váratlan kivonulását általában úgy magyarázzák, hogy a japánok folytonos bombázását nem tudják tovább elviselni. Egy másik csifui jelentés szerint az orosz hajók, miután a szemhatáron japán hajókat pillantottak meg, attól tartva, hogy esetleg messzire kicsalhatják őket, visszatértek a kikötőbe.

MAGYAR GAZDA.

Zöldpaszuly (bab) eltevése télire.

Egészen ép, fiatal zöldbabot megtisztítva, 3—4 centi hosszú darabokra tördelve s úgy felényire megfőzve, kellően megsózzuk, vöröshagymás rántással elkészítve, a mennyiben lehetséges és hozzáférhető mézeczettel vagy paradicsommal megsavanyítjuk, éppen mintha most akarnók föltálatni. Ha a rántás már, nagyon kiméletes kavarással folytán, jól szétozlott, a szép tisztára mosott és kiszáritott kétliteres ugorkás kannákat, az elkészített babbal, a szoros aljokig megtöltjük, tetejére egy késhegynyi szalicilsavat szólván, kétrétü hóllyagpapírral, nem kimélve sem erőt, sem spárgát, jó szilárdan lekötjük. Az üvegeket most egy olyan mély edénybe rakjuk, ruha közé, hogy csak a hóllyagpapírossal bekötött részek lássék ki, teletöltjük langyos vízzel és a felforrástól számítva egy óráig gőzöljük s aztán lefödve holmi törőféllel, kihűlni hagyjuk. S éléskamránkban kellő száraz helyre eltevé egész újig is elhatarthatjuk és mint csaknem akkor szedett és készített, élvezhetjük.

Spárga-tök befűt. Fialat spárga-tököt, hogy mutatósabbnak is lássék, citrázó késsel koczkára

vagdalunk úgy, hogy minden oldalról reczés legyen; timsós hideg vízben tűzhöz tesszük, öt perczig főzzük s aztán leszűrjük és szeletekre vágott teljesen ép citrommal a már kész, sűrű szirupba tesszük s így szintén öt perczig főzve, a szirupból kiszedjük s szitára öntjük és a szirupot megsűrűsítjük. Ekkor a spárga-tököt a citromszeletekkel, az előbbi módhoz hasonlóan üvegbe rakjuk és lekötjük, 10 perczig gőzben főzzük s kész a dinyéhez hasonló, de annál sokkal olcsóbb finom befűt.

Kedvderítő.

Könnyű dolog. Majszter (legényeivel a kocsmá előtt találkozáva.) — Te Jani! megint többet ittal a kelleténél. . . . Hogy mégysz most haza? Legény: Csitt! . . . most ne szóljon . . . májsztram, mert a házak most körülöttem keringenek, majd ha mienk ideér, egyenest belépek az udvarra.

Kidobták. Miért duzzog Mihály bátyám? szólítja meg egy suhancz Mihály susztert a kocsmá előtt. — Miért?! hát kidobták onnét belül a kabátomat. — Azért nem érdemes, nem tojás, hogy eltört volna. Igen ám! szép öcsém, csak hogy magam is benne voltam.

Téved az ur! Részegen jön az adós a kocsmából. Meglátja a hitelező és rászól: „Na hallja az ur, borért tud fizetni, de engem ki nem elégít.” — Honnét tudja az ur, hogy borért tudok fizetni? — Látom. — Rosszul látja, mert hogy részeg vagyok, azt láthatja, de hogy a borért megfizettem volna, azt rosszul látja.

Közgazdaság.

Az időjárás. Európában az idő meleg és tulajdonképpen száraz. Kisebb esők ez északi és keleti részekben voltak. Hazánkban az északnyugati részekben, a hol a hőség is kissé alábbhagyott, kisebb esőzések fordultak elő, de másfele a száraz és igen meleg időjárás változatlanul tartott. *Jóslat:* Meleg, idő várható.

A tej árának emelése. A tejtermelők és tejkereskedők bizottsága megállapodott abban, hogy a kereskedő a termelőnek szeptembertől májusig, ha határozott mennyiség szállítására kötelezi magát, 4 fillérrel, ha nem kötelezi magát, 2 fillérrel fizet többet, májustól szeptemberig pedig a mai árnál egy fillérrel fizet kevesebbet. A tej árának legnagyobb emelkedése tehát négy fillér lenne. A tejkereskedők azonban azt mondják, hogy szívesen fizetnek a mai árnál 2 fillérrel többet, ha a gazdák meghatározott mennyiség szállítására kötelezik magukat, s azt a két fillért nem is hártják át a fogyasztókra. S mivel a nyitott kötéseknek csak két fillérrel emelték föl az árat, az általános fogyasztásban *legföljebb két fillérrel* emelkedhetik a tej ára. Valószínű, hogy egyik-másik zsidó közvetítő üzérkedni akar majd a drágaság czimén, de az általános emelés két fillérnél több nem lehet, mert a nagykereskedők nem fogják a tej árát nagyobb mértékben emelni.

A takarmányhiány elővigyázatra inti a gazdákat. Figyelmeztetjük őket, nehogy idő előtt eladogassák készletüket (ha mindjárt jó áron is), mert kora tavasszal háromszoros áron lesznek kénytelenek azt visszavásárolni.

A szárazság, még egyre tart s napról-napra nagyobb a forróság. A gazdák kétségbe vannak

esve a szárazság megsemmisít. Ha a szarvinség leszárt, a tengeri víznek egyedüli tevékeny takarmánya az élelmiszer, ha a szarvinség elpredálna, például azelőtt csak 50—60 forint volt, a szőlő lehull a tőkéről.

Földet a petróci birtoka, jedesü hegyi legelő áron a *zsáji* ki

Munkahiány folytán beállott táplálékát tevő vidékein elsősorban helyzettel fenyegetet intézett társulathoz, a nyitása érdekében sulyos gazdasági a jövő év tavasza sebb fölháznál. A miniszter szék a munkálatok keresetét?

Ké

Való

Knei

csak ol
Kneipp
reiner m
san a

Első délmagyarországi
oltárépítő, szobrász és aranyozó műintézet

Temesvár Józsefváros, Bonnáz-utca (a zárdától szemben)

Kitüntette a kereskedelmi miniszter által nagy díszoklevéllel és aranyéremmel.

Felhívom a n. é. közönség figyelmét műtermemre, melyben készítek oltárokat, szöszöket, keresztútiakat, szentsírt és teljes templomi berendezéseket igen jutányos árban. Különösen ajánlom dombormű stációs képeimet, melyek raktáron készletben vannak. Köszölközök felülkékben erős kőmasszából polichromo festéssel 85-92 cm. méretű egyenként 60 korona, kisebb képekkel együtt 75-80 cm. méretű festéssel művésziesen kidolgozva egyenként 50 korona. Ezenkívül ajánlom dusan berendezett raktáromat, a melyben Jézus és Mária szíve, Szent Antal, István, Imre, László, Erzsébet, Vendel, Ágnes, Borbála, Katalin és a milyen szentet csak kívánnak nálam mind kapható igen jutányos árban.

Bármilyen szent szobor fából faragva és polichromozva:

Cm.	100	110	120	140	150
Kor.	100	120	140	160	180

Kőmasszából polichromozva:

Cm.	100	110	120	140	150
Kor.	72	100	110	120	145

Pontos kiszámlálásért kezkeskedik az intézet jó hírneve.

NAGY NEP. JÁNOS
oltárépítő, szobrász és aranyozó
Temesvár Józsefváros, Bonnáz-u. 6. sz., saját ház.

Óvja az egészségét!
Maernel több kiváló orvos ajánljal
KRISTÁLY
ASVÁNYVIZ
Arzényszékletes mindenkorá díjmentesen kaphatók. - Vidékre 25 vagy 50 úrpapra lárak. Szárazjárt lakás és az úres úvegékért vanam fiam.
SZI. LUKÁCSFURDÓ KUTVALLALÁ
BUDÁN

Nemes emberbarátok és jötevők!

Hogy is kezdjem, hogyan indítsam meg szíveteket sok-sok gyermekem érdekében?! Alig találok szavakat, mikkel a vállaimra nehező gondokat lefesthetném. Kétszázötven árva és irgalmas nővért, ide nem számítva a laikus cselédséget! Valóban, nem kell irigyelnetek ezen kis sereg atyját. Legyetek részvétellel irántam s az elhagyottak serege iránt, kik az én Szent Antal intézeteimben — Feldkirchenben és Treffenben, Villach mellett — ápolást és nevelést nyernek. Alamizsnátokkal bátorításokat a karintiai árvák csüggedő atyját, a ki az isteni gyermekbarát nevében hozzátok fordul s töletek kér segítségét a létért való nehéz küzdelemben.

Szent Antal, a szegény karintiai árva gyermekek pártfogója, még a legkisebb adományt is égi közbenjárásával fogja visszonozni.

Küldjétek kenyeret, küldjétek Szent Antal kenyeret!

Minden adományt hálással fogad a karintiai árvaatya.

Msg. Kayser Antal Pál
Feldkirchen (Karintia).

FOGAK

szájpadlás és gyökéreltávolítás nélkül 3 koronától. Az általam készített és Párisban kintűtt fogsorok nagyon megszokhatók s rágásra kitűnően használhatók. Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 50, I. emelet, a Royal szállóval szemben, d. e. 9-12 és d. u. 3-7-ig. Fogtechnikai munkák reggel 8-tól este 8-ig. Vasár- és ünnepnapokon is. Olcsó árak. Részletfizetésre is.

Sz. Antal tiszteletére kiadóhivatalunkban kaphatók:

alkalmas ajándéktárgyak. Szent Antal Toulonban és a szegények kenyere.

Epületes érdekes olvasókönyv. Irta Buday Aladár. Hat szép képpel, vászonkötésben, aranyozással. Ára 2 korona.

Szent Antal képe a kisdéddel.

Finom kőrajz. Fliesz Rezsőtől. 50 x 66 cm. Ára 1 korona 60 fillér.

Páduai Szent Antal kis rózsafüzere

vagyis 13 könyörgés a segítés kieszközlésére.

Csinos kis füzetke, képpel. Ára 10 fillér.

Nyolcz zsoltár

Páduai Szent Antalhoz és könyörgések, képpel.

Ára 10 fillér.

8 napi próbára

küldök bárkinek az én valódi nickel-horgany-Roskopf-remonoir-órákat.

Ezen órák erős precíziós Roskopf-horgany-szerkezettel és erős nickel-fedéllel bírnak. Ára lánccsal és tokkal együtt 2.30 frt. 2 darab csak 4.50 forint.

Három évi jóállóirat minden órához mellékeve. Szétküldés csak utánvétellel.

Josef Spiering
WIEN, I., Postgasse 2-28.

„Uránia“ könyvnyomda, Budapest VIII., Mária-utca 11.

A huszadik század csodája

a Hübner Páduai Szent Antal balsamának győgyereje.

TÖRV. VÉDVE.
Egyedül kapható a feltaláló

A következő betegségekben egy szenvedő se mulaszsa el e kitűnő gyógyszer használatát. Mindennemű gyomorhajók, alhasi bántalmak, női bajok, vese- és májbetegségek, szívdobogás, nyavalyatörés, fejfájás és hideglelés.

4 korsó elhasználása után a teljes gyógyulás beáll!

A gyógyszer kőkorszakban van, egy korsó ára 1 korona 20 fillér, négy korsó megrendelésnél ingyen csomagolás és postaköltség. Minden korsónál a szigorú használati utasítás mellékelve van.

HÜBNER JÓZSEF gyógyszerész
BAJA, JÓKAI-UTCZA.

Kettős elektromágneses kereszt
gyógyít és felüdít kezesség mellett.

E készülék gyógyít és segít fej-, fül- és fogfájásnál: a migrén, neuralgia, vértelulias, sápkor, szédülés, a fülzúgás, nagythallás, a szíveres, szívgyöcsök, asztmatikus rohamok gyomorgöcsök s egyéb görcsök, az étvágytalanság, a hideg kezek és lábak, a csúsz, köszvény, ischias, bajaiban; influenzában s a velejáró hátfájásoknál; különösen idegbántalmaknál s a velők rohamok gyomorgöcsök s járó álmatlanság bajaiban, a rendetlen vérkeringés bajaiban s még sok más oly bajban, melynek a normalis orvosi kezelés szerint villamos áram a gyógyító szere. E készüléknek tagadatlan előnye az, hogy nemesek időről-időre, de állandó jöteköny villamos áramot áradoztat sőt a testben s míg egyfelől szinte barmulatos sikerrel gyógyít, másfelől a leghaladatosabb övöszer az emberi szervezetet megróhanó betegségek ellen. — Nagy figyelemre méltó az a körülmény, hogy husz éves betegségeket teljesen meggyógyított. Az irodámban lévő elismerések és bizonyítványok, a melyek a világ minden ré zéből hálással emlékeznek meg talalmányomról, mindenkor mindenki által megtekinthetőek. — A kit legkesőbbben 45 nap alatt nem gyógyít meg készülékem, az visszakapja a pénzt. A hol már minden hasztalan volt, kerem, tessék a készülékemet megpróbálni.

Nagy készülék ára 6 korona.
Oly betegségek ellen való, melyek 15 évnél nem hosszabbak.

Kis készülék ára 4 korona.
Csak gyermekeknek és nagyon érzékeny nőknek való.
Központi eladási és szétküldési hely a bel- és külföld részére:

MÜLLER ALBERT Budapest,
Vadász-utca 42/Gy. (Kálmán-utca sarkán).

Gazdák! Van táp- és hizlalóeszer a sertések számára, mely mindjárt óvszer is! Már a malacok elcségségébe is keverjétek a doktor Trnkóczy-féle

Krajnai sertés-tápport,

mely fokozza az étvágyat, a tenyészképességet, a hizást, javítja a húst, a zsírt.
Egy 50 filléres csomag elég egy hóra.
Kapható boltokban; 5 csomag postán a főraktárból:
Trnkóczy gyógyszerháza Laibach, (Krajna, Ausztria).
Hatóságilag hitelesített köszöndölevelek naponta érkeznek.

M

POLIT

Előfizetési

Egy évre 4 kor. f...
Egyes szám ár:

Augusztu:
31 nap

28 Vasárnap
29 Hétfő
30 Kedd
31 Szerda
Szept. 1. Csüt.
2 Péntek
3 Szombat

Sokat v...
kongresszust...
nősen sok sz...
a tüzoltás tök...
mióta a világ...
reményt tesz...
vaszt el és n...
gazdag embe...
csapásokat. E...
az egész éle...
művelt világ...
tanácskozásra...
a szegényebb...
gyalni a tüzo...
hogyan csakug...
oltói szerveze...
tálnunk kellett...
térbe szorul...
napos tüzvéd...
a dárídó és a...
megbeszélés...
ittak, — válj...
ték részüket...
tetből; közbe...
melynek nag...
Hát iszen jó...
zakat is a t...
mulató ember...
előbbrevaló l...
ságaról tanác...
tak járnai, mig...
munka aposto...